

URBANISTICKO-ARCHITEKTONICKÁ STUDIE
„NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI“
MĚSTSKÁ ČÁST BRNO - SEVER

ŘÍJEN 2020

archislužba.cz
ARCHITEKTI

OBSAH:

AUTORSKÁ ZPRÁVA

GRAFICKÁ ČÁST:

CÍSAŘSKÝ OTISK MAPY STABILNÍHO KARTASTRU 1826

STÁTNÍ MAPA 1954

LETECKÝ SNÍMEK ÚZEMÍ 1953

LETECKÝ SNÍMEK ÚZEMÍ 2020

POZEMKY VE VLASTNICTVÍ STATUTÁRNÍHO MĚSTA BRNA

SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ 1 : 2 000

ANALÝZA ÚZEMÍ

SITUACE – STÁVAJÍCÍ STAV 1 : 600

ARCHITEKTONICKÁ SITUACE - NÁVRH 1 : 600

ARCHITEKTONICKÁ SITUACE – NÁVRH – I. ETAPA 1 : 600

SITUACE – INŽENÝRSKÉ SÍTĚ A ZELEŇ 1 : 600

DETAIL ŘEŠENÍ – KŘÍŽOVATKA A NÁVES 1 : 400

DETAIL ŘEŠENÍ – ZELENÁ LOUKA 1 : 400

PŘÍČNÉ ŘEZY 1 : 200

VIZUALIZACE – PTAČÍ PERSPEKTIVA

VIZUALIZACE – PERSPEKTIVA CHODCE

REFERENČNÍ PŘÍKLADY ŘEŠENÍ

PŘÍLOHA – ZÁZNAMY Z JEDNÁNÍ

Návrh a dokument jsou chráněny dle zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon), je vlastnictvím autora a nesmí být bez souhlasu autora použit nebo poskytnut třetí osobě.

© Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., 2020

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název zakázky	:	Urbanisticko-architektonická studie „Náměstí v Divišově čtvrti“
Místo zakázky	:	Statutární město Brno, městská část Brno – sever (z malé části i MČ Královo Pole)
Katastrální území	:	k. ú. Lesná (z malé části i k. ú. Královo Pole)
Stupeň	:	studie (návrh stavby)
Objednatel	:	Statutární město Brno, městská část Brno - sever, Odbor rozvoje, investic a majetku, Bratislavská 70, 601 47 Brno zastoupený Ing. Petrem Riznerem, vedoucím odboru rozvoje, investic a majetku
Zhotovitel	:	Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., autorizovaný architekt ČKA, č. autorizace 3996 Kvapilova 3, 616 00 Brno, tel.: 420 702 001 056, email: lukas@archisluzba.cz, www.archisluzba.cz
Autoři:	:	Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková, archisluzba.cz
Spolupráce:	:	Ing. Svatopluk Holotík, Bc. Eva Truncová, Ing. Marek Holáň
datum	:	říjen 2020

2. PODKLADY

Územní plán města Brna (ÚPmB)
 Změna ÚPmB č. B115-150/Z
 Návrh nového Územního plánu města Brna (6/2020)
 Digitální katastrální mapa
 inženýrské sítě v území – digitální data poskytl OMI MMB (7/2020)
 ortofoto území (2020), historické mapy území (archiv ČUZK), letecké snímky území (Cenia)
 geodetické zaměření lokality (8/2020, ing. Pavel Mátl)
 konzultace se zástupci objednatele
 konzultace s odbornými zástupci obyvatel Divišovy čtvrti
 konzultace dopravního řešení se zástupci SPDÍ PČR
 konzultace se zástupci Archaia o.p.s.

3. ZADÁNÍ

Úsek ulice Trtílkova mezi podjezdem pod železniční tratí a skupinami garáží má charakter a je také částečně užíváno jako „náměstíčko“, symbolický středobod Divišovy čtvrti.
 Důvodem pro komplexní řešení lokality je jednak nutnost řešení problémového stavu bezpečnosti silničního provozu, technický stav komunikací, estetický stav prostoru a zájem a snaha obyvatel koncepčně vymezit a dotvořit veřejné prostranství jakožto hlavní veřejný prostor Divišovy čtvrti. Také je nutné řešit současný problém – náhradní výsadbu stromů po seschnutí vzrostlých smrků.
 Celkový návrh by však především měl být podkladem a přípravou pro budoucí dotační programy nebo investice města.
 V návrhu je nutné respektovat případné nové investice města. Účelné je členění návrhu na etapy.

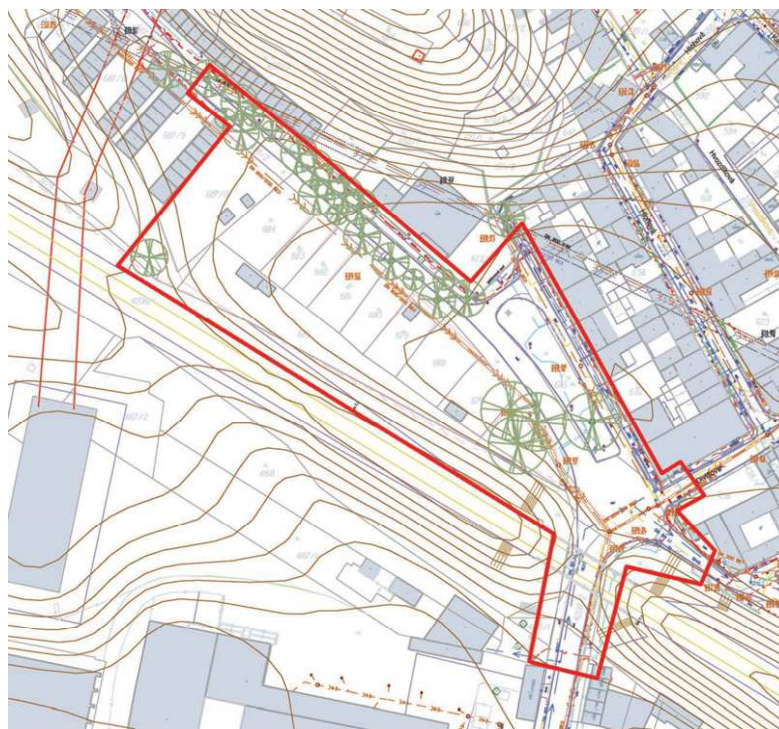
4. ŘEŠENÉ ÚZEMÍ A ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE

Řešené území se nachází na území městské části Brno – sever, při jižní hranici k. ú. Lesná, na pozemcích p. č. 690/1, 689/2, 688/2, 673/1, 674 – 685, 686/1, 687/17 v k. ú. Lesná. Pozemky jsou ve vlastnictví Statutárního města Brna.

V průběhu prací na studii bylo řešené území rozšířeno z důvodů řešení dopravy a obecné logiky návazností) o navazující úsek ulice Trtílkovy pod železničním podjezdem – o pozemky p.č. 4208/6 a 4208/2 a 4164 v k. ú. Královo Pole. I tyto pozemky jsou ve vlastnictví Statutárního města Brna.

Modře pozemky ve vlastnictví Statutárního města Brna, fialově hranice k. ú.

Hranice řešeného území

Lokalita na leteckém snímku z r. 1953

Lokalita na aktuálním leteckém snímku

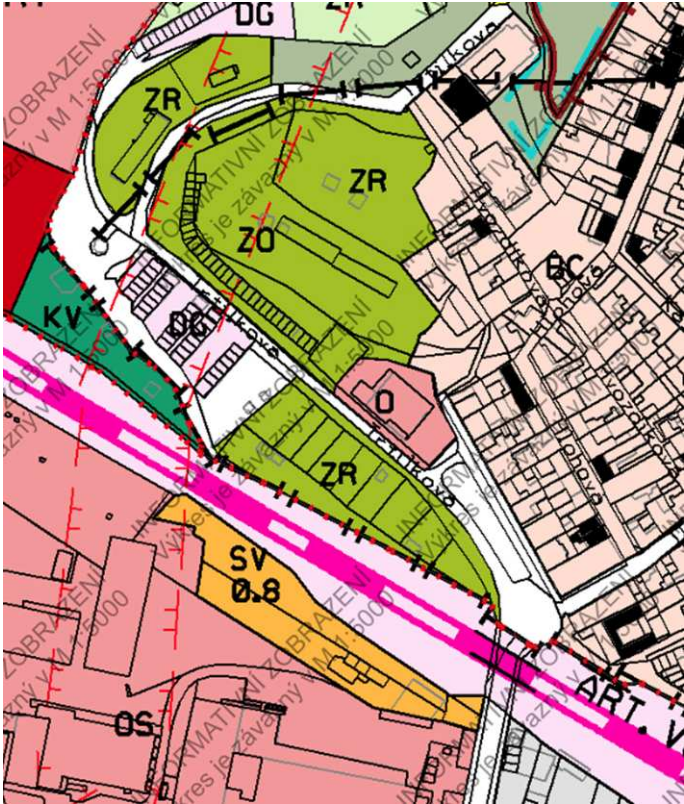
Podle aktuálního znění platného Územního plánu města Brna (ÚPmB), vč. zpracované Změny B115-150/Z, se celé řešené území nachází v zastavěném území. Část území se nachází ve funkční ploše pro dopravu s podrobnějším typem využití „plochy komunikací a prostranství místního významu“, část území mezi železničním náspem a ulicí Trtílkova leží v návrhové funkční ploše městské zeleně „ZR – plocha rekreační zeleně“; na západním okraji této plochy je její část u stávajících garáží ve funkční ploše „plochy komunikací a prostranství místního významu“ (je zde plánováno umístění menšího parkoviště).

Podle Návrhu připravovaného územního plánu se část území nachází ve stabilizované ploše s rozdílným způsobem využití „O – plocha veřejných prostranství“, část území mezi železničním náspem a ulicí Trtílkova v zastavitelné ploše s rozdílným způsobem využití „Z – plocha městské zeleně“.

PLATNÝ ÚPmB

	Plochy komunikací a prostranství místního významu
	jsou určeny zejména pro umístění zařízení systémů dopravní obsluhy města
Přípustné využití	parkovací stání, odstavná stání a hromadné garáže ve všech stavebních územích, pokud není územně plánovací dokumentací zóny (regulačním plánem) stanoveno jinak, pouze pro potřebu vyvolanou přípustným (nebo podmíněně přípustným) využitím předmětného území.
Podmíněně přípustné využití	- parkovací stání, odstavná stání a garáže pro nákladní automobily, autobusy a pro přívěsy těchto vozidel v ostatních plochách smíšených (SO,SV) za podmínky přímého napojení na trasy automobilové dopravy, - řadové garáže pouze jako dostavba stávajících stabilizovaných garážových dvorů za předpokladu situování dostavby uvnitř hranic stávajícího areálu nebo (max. pro 20 odstavných stání) za podmínky zapuštění objektu pod terén (pokud ÚPD zóny nestanoví ve zbytkových lokalitách jinak), - jednotlivé garáže pro osobní automobily pouze jako doplněk rodinných domů na pozemcích těchto domů nebo služebních bytů v zařízeních na plochách veřejné vybavenosti, pracovních aktivit, zemědělského a lesního půdního fondu a na smíšených plochách (na pozemcích těchto zařízení), a to za předpokladu vhodných urbanistických podmínek a v počtu úměrném počtu bytových jednotek; mimo výše uvedené pozemky je možno jednotlivé garáže připustit pouze za podmínky, že budou zapuštěny pod terén.
Nepřípustné využití	parkovací stání, odstavná stání a garáže pro nákladní automobily a autobusy a pro přívěsy těchto nákladních vozidel v plochách bydlení a smíšených plochách jádrových

ZR	Plochy rekreační zeleně
	zahrnují zejména: - rekreační areály, - hřiště, - koupaliště, - pláže, - kempinky
Přípustné využití	- vodohospodářské stavby a stavby protipovodňových opatření se zachováním vegetační složky
Podmíněně přípustné využití	- jednotlivé stavby služeb a veřejného stravování za podmínky, že mají doplňkovou funkci, slouží potřebám rekreační funkce plochy a nemají charakter uzavřeného klubového zařízení, tzn. že slouží široké veřejnosti

Výřez z hlavního výkresu stávajícího ÚPmB vč. zpracované Změny (vlevo), výřez z hlavního výkresu Návrhu nového ÚPmB (vpravo)

NÁVRH NOVÉHO ÚP

O	Plochy veřejných prostranství
Hlavní využití	Hlavní je využití pro veřejná prostranství a zpřístupnění a obsluhu ploch dopravní a technickou infrastrukturou za současného umožnění průchodu a pohybu obyvatel, případně jejich shromažďování.
Přípustné využití	Přípustné je využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití, pokud nenarušuje funkčnost veřejného prostranství.
Podmíněně přípustné využití	Podmíněně přípustné je využití pro podzemní parkování za podmínky, že je umísťováno pro veřejné potřeby a jeho umístění výrazně neomezí hlavní využití.
Nepřípustné využití	Nepřípustné využití je využití, které nesplňuje požadavky uvedené v hlavním, přípustném a podmíněně přípustném využití.

Z	Plochy městské zeleně
Hlavní využití	Hlavní je využití pro ochranu a rozvoj přírodních a krajinných hodnot a pro zlepšení a stabilizaci mikroklimatických podmínek na území města ve veřejně přístupné zeleni.
Přípustné využití	Přípustné je využití související, podmiňující nebo doplňující hlavní využití a využití pro relaxaci.
Podmíněně přípustné využití	Podmíněně přípustné je využití, které nesouvisí s hlavním využitím a které zároveň podstatně neomezuje hlavní využití nebo nesnižuje kvalitu prostředí pro hlavní a přípustné využití.
Nepřípustné využití	Nepřípustné je využití pro odstavování a parkování vozidel na povrchu.
Umístění staveb	Plochy městské zeleně nejsou určeny k umísťování staveb; kromě obecných podmínek využití území v nich lze umísťovat pouze následující stavby: - stavby a zařízení sloužící ke zlepšení podmínek využití území pro účely hlavního, přípustného a podmíněně přípustného využití, pokud nedojde k podstatnému narušení či omezení hlavního využití, - změny stávajících staveb, zejména staveb občanského vybavení, jsou podmíněně přípustné; podmínkou je udržení funkčnosti celku městské zeleně, jehož je stavba součástí, a minimalizace dopadů změn na kvalitu prostředí pro hlavní využití.

5. POPIS ŘEŠENÉHO ÚZEMÍ

Řešené území se nachází v místech, kde se úzké údolí Zaječího potoka, tekoucího ze severu k městu Brnu, rozevívá jižním směrem. Historickou stopou v území je dnešní Trtílkova ulice (dříve Divišova, ještě dříve Antonínská), vedoucí údolnicí podél Zaječího potoka. Dříve se jednalo o poutní cestu, vedoucí od královopolského kartuziánského kláštera směrem ke kapličky Sv. Antoníčka. Cesta byla lemována lipovou alejí, jejíž zbytky se podél ulice nachází dodnes. Po rakousko-pruské válce v roce 1866 bylo na části řešeného území zřízeno hromadné pohřebiště obětí cholery, převážně z řad vojáků vítězné pruské armády. Přední část tohoto pohřebiště (přibližně v místech dnešního křížení ulic Trtílkovy a Divišovy v místech dětského hřiště) byla osazena obeliskem a pietně vyzdobena k připomínce vojenských obětí. Pietní místo bylo udržováno až do roku 1918.

Volné území za městem se začalo proměňovat kolem roku 1925, kdy byla na pozemcích v prudkém svahu povolena výstavba drobných domků dočasné (nouzové) dělnické kolonie. Hustě zastavěné enklávě, obývané především dělníky blízké Porgesovy strojírny, se začalo říkat „Divišova kolonie“ podle polohy v blízkosti Divišovy ulice. V roce 1939 byla pro početné potomstvo postavena mateřská škola (v místě dnešního Budhistického centra).

K velké proměně území došlo po válce, kdy byla dobudována rychlíková trať na Tišnov a Havlíčkův Brod. Ta svým vysokým náspem odřízla Divišovu čtvrť na severu od Královopolské strojírny na jihu a přerušila dávnou poutní cestu k Antoníčkově – nově se do „Divišky“ vstupovalo a vjíždělo pouze podjezdem pod touto tratí.

Po válce došlo k výstavbě samoobsluhy na nároží ulic Trtílkova a Divišova, s nešťastnou orientací zásobovací rampy přímo do exponovaného nároží (dnes sklad a sídlo soukromé firmy). Bylo postaveno také množství samostatných garáží západně od řešeného území. Nezastavěný trojúhelný pozemek mezi tratí a Trtílkovou ulicí ve vlastnictví města byl rozdělen a pronajat zahrádkářům.

K poslední proměně řešeného území došlo roku 2009, kdy byla na místě původní mateřské školy postavena dvoupatří budova Budhistického centra a poté opraven úsek kanalizace a komunikace podél rodinných domků v ulici Trtílkova.

Vstup do Divišovy čtvrti - pohled ul. Trtílkovou na podjezd pod železniční tratí od jihu, v zakončení průhledu parkující auta

Nepřehledná a pro pěší málo bezpečná křižovatka ulic Trtílkova, Divišova a Zvonková; objekt bývalé samoobsluhy na nároží

Pohled z křižovatky ulic Trtílkovou k západu; nalevo výrazný železniční násep s náletovou zelení, pod ním stávající dětské hřiště v blízkosti křižovatky, napravo provizorní dřevěná zvonička; úplně napravo podél domů komunikace renovovaná po r. 2010, do které návrh nezasahuje

Pohled k severu od provizorní zvoničky na dominující hmotu budhistického centra; nalevo zahrádky na pozemcích města a železniční násep; plocha zahrádek je bez hodnotné vzrostlé zeleně; ulice Trtílkova dále pokračuje lipovou alejí (obousměrná jednopruhová komunikace)

Pohled zpět k jihovýchodu alejí v ulici Trtlíkova; chybějící chodníky, vpravo zahrádky na městských pozemcích

6. ANALÝZA ÚZEMÍ, PRŮZKUMY A ROZBORY

Z provedených analýz, průzkumů a rozborů území vyplynuly především následující skutečnosti:

- hlavní osou území a zároveň Divišovy čtvrti je ulice Trtlíkova, vedoucí údolnicí Zaječeho údolí
- na tuto osu jsou „navázány“ různé volnočasové a společenské aktivity lokality (fotbalové hřiště, hostinec U Antoníčka, hospoda U Divošky, příležitostné místo pro kulturní akce „La Skála“, zvonice – symbolické ohnisko komunity)
- významným prvkem v území je vzrostlá listnatá zeleň: výrazné solitérní stromy u křižení ulic, lipová alej a porostlá plocha železničního náspu
- hodnotnou je přítomnost typické zástavby drobného měřítka v ulici Trtlíkova, dominantní je hmota budhistického centra a nevhodná je exponovaná nárožní poloha zásobovací rampy
- z dopravního hlediska je problémem především nepřehledná a plošně rozsáhlá křižovatka ulic Trtlíkova a Divišova (+ Zvonková), dnes využívaná k (nelegálnímu) odstavování vozidel; křižovatka je navíc umístěna v bezprostřední blízkosti podjezdu pod tratí, což nepřispívá k její přehlednosti; křižení ulic tak velmi špatně plní funkce veřejného prostranství (bezpečnost uživatelů, stanoviště kontejnerů na tříděný odpad, množství infotabulí...)
- z dopravního hlediska naopak není problém užší (jednopruhová) komunikace v lipové aleji – jedná se o rovný a přehledný úsek
- z dopravního hlediska nemá dojít v budoucnu k významnému navýšení dopravy, připravovaný záměr stavby „dětského hospice“ směrem ke Kociánce má na svém pozemku cca 20 PS
- velkým problémem je absence chodníků a obecně bezpečnost pohybu pěších na veřejném prostranství
- inženýrské sítě v území vedou především pod zpevněnými plochami komunikací, výjimkou je kanalizace DN 800/1200 vedená souběžně s ul. Trtlíkova v trávě; inženýrské sítě vedou do lokality z jihu od ul. Křižíkovy, slepá větev veřejného vodovodu končí před budhistickým centrem (podrobnější zobrazení viz výkresová část)

Na základě výše popsaného lze z urbanistického hlediska řešenou lokalitu rozdělit do tří charakteristických částí:

rušná křižovatka - rušná křižovatka komunikací při vjezdu do lokality

náves - náves jako ohnisko lokality se zvoničkou před domky

plocha zeleně - plocha zeleně mezi železničním náspem a historickou alejí

Z hlediska požadavků na provedení úprav veřejného prostranství byla zástupci zadavatele označena za prioritní úprava křižovatky (bezpečnost pěších, podzemní kontejnery, úprava dopravních ploch) a dále úpravy „návesi“ se zvoničkou.

Schematické rozdělení lokality: rušné křižení (červeně), symbolická „náves“ (žlutě) a plocha zeleně (zeleně); na schématu jsou vyznačeny i inženýrské sítě v území a důležitá vzrostlá zeleň

7. KONCEPT URBANISTICKÉHO A ARCHITEKTONICKÉHO NÁVRHU

Na základě provedených analýz území jsme stanovili hlavní znaky lokality, které by měl dobrý návrh úprav veřejného prostranství respektovat a rozvíjet je v jednotlivých jejich znacích, nikoli je potlačovat:

rovinatý terén - řešené území je v rámci Divišovy čtvrti výjimečné svou plochou terénní konfigurací

velká nezastavěná plocha - v kontrastu k husté zástavbě Divišovy čtvrti je řešené území jedinou takto velkou nezastavěnou plochou bezprostředně navazující na zástavbu Divišky

zeleň - vzrostlá zeleň (solitéry a alej) je určujícím znakem lokality (hlavně v kontrastu se sousední „zastavěnou“ Divišovou čtvrtí)

dominantní poloha železnice - území je po celé své delší straně ohraničeno železnicí, vedenou na vyvýšeném náspu; přítomnost železnice neznámá nutně negativní vliv na území: naopak z hlediska vnímání jejími uživateli je lokalita „vymezená“, je jasně ohraničena;

Pokud bychom měli stručně definovat „náves“, pak je to možné pomocí následujících typologických kategorií:

středobod - středobodem Divišovy čtvrti se může řešené území snadno stát pro svou výjimečnou rovinatost, nezastavěnost a díky své poloze u „páteře“ Divišky: ulice Trtílkovy

křížení cest - do území dnes směřují a kříží se zde cesty z různých směrů, lokalita je snadno dostupná

ohnisko života komunity - symbolické ohnisko života místních je náměstíčko už dnes: probíhají zde různé slavnosti a rozsvěcí se zde vánoční strom. Význam přesahující všední dny má i zvonička - symbol plynutí společného času komunity

Koncept urbanisticko-architektonického řešení spočívá v hierarchizaci jednotlivých částí území tak, aby došlo k posílení identity těchto jednotlivých částí a k posílení jejich vzájemných vztahů.

Takto definujeme křížení ulic v těsné blízkosti podjezdu jako zpevněnou část prostranství s převahou dopravní funkce, upravenou s důrazem na bezpečnost provozu. Další část veřejného prostranství před rodinnými domy má charakter „slavnostní“ návsi, se symbolickou dominantou nové zvoničky, dvojicí stromů a upravenou pobytovou plochou pro pěší. Třetí, nejrozsáhlejší částí, je nově definovaná zelená louka mezi železničním náspem a historickou alejí, na místě dnešních zahrádek. Volná plocha trávníku je univerzální plochou pro různé volnočasové a pobytové aktivity.

Při koncipování návrhu úprav veřejného prostranství jsme měli na zřeteli jednak specifický charakter Divišovy čtvrti – sami obyvatelé svou enklávu charakterizují jako „vesničku ve městě“. Důležitou roli v návrhu hrálo i hledisko ekonomické – co nejnižší realizační náklady a také omezené finance na provoz a údržbu lokality. Na základě jednání se zástupci zadavatele a jejich požadavků bylo navrženo rozdělení úprav veřejného prostranství do dvou etap.

Urbanistický koncept: 1) vzrostlá zeleň člení území; 2) volná univerzální travnatá plocha; 3) pěší cesta podél náspu jako lem volné louky

4) dětské hřiště ve stávající poloze 5) ve II. etapě v nové poloze dále od rušné křižovatky; 6) zvonička v ohnisku „slavnostní“ části návsi

7) dvojice nových stromů tvoří pozadí zvoničky a potlačuje dominantní hmotu budhistického centra; 8) na symbolické ose, kolmé k uliční čáře, je zasazen 9) vánoční strom, jediný jehličnan v celém území

10) komunikace jsou zachovány ve stávajících polohách, je upraven jejich povrch a tvar

8. POPIS ŘEŠENÍ

V návrhu jsou uplatněny tyto nejdůležitější principy: **zklidnění dopravy, posílení uživatelské hodnoty veřejného prostranství** (bezpečnost, *obytnost* prostředí) a **výrazové definování ohniska / návsi** ve struktuře Divišovy čtvrti. Výrazového definování jedinečného prostoru „návsi“ dosahujeme mimo jiné za pomoci jednotného „koberce“ dlažby, nataženého v komunikaci ulice Trtílkova přes celé řešené území. Materiálové sjednocení dláždění také vymezuje zklidněnou zónu 30 km/h.

V území jsou nově osazeny **tři drobné architektonické dominanty**: nová zvonička, pergola u nového hřiště a znovuvztyčený obelisk na památku cholerového hřbitova. Takto upravený prostor napovídá pěším uživatelům i řidičům, že vchází / vjíždí do území s odlišným režimem a s rozdílnou atmosférou.

8.1. KŘÍŽOVATKA

Dnešní rozlehlou dopravní plochu na křížení ulic Trtílkovy, Divišovy a Zvonkové návrh upravuje tvarově a rozměrově tak, aby došlo ke zvýšení bezpečnosti všech účastníků silničního provozu. Rozsah možných úprav je omezen jednak profily jednotlivých navazujících uličních prostorů (ul. Zvonková, ul. Divišova), jednak vlastnickými vztahy a nutností zachovat zásobování a obsluhu objektů (např. rampa býv. samoobsluhy).

Úpravy spočívají v redukci pojížděných ploch křižovatky a v návrhu nových chodníků podél ulice Trtílkovy. Relativní nepřehlednost křižovatky, daná její blízkostí u úzkého hrdla podjezdu pod železniční tratí a počtem větví, vedla k posunutí vjezdu do „zóny 30 km/h“ asi 12 metrů před podjezd směrem k ul. Křížíkově. Aktivní prvek zklidnění dopravy je tak předsunut před křižovatkou ve prospěch její větší přehlednosti a lepší orientace řidičů.

Chodník při západní straně komunikace v ul. Trtílkova je prodloužen přes křižovátku až za ni a je zde navrženo místo pro přecházení.

Plocha křižovatky je zmenšena mysly s vyvýšenou plochou chodníku. Vjezd do ul. Divišovy je tak zúžen a opatřen příčným prahem pro zdůraznění přednosti v jízdě zprava. Vymezení pojížděných ploch je zdůrazněno osazením subtilních kovových sloupků podél hran chodníku. Ve východní části prostranství je pod plochou chodníku navrženo místo pro podzemní kontejnery na tříděný odpad. Kontejnery jsou dnes situovány přímo v křižovatce. Před kontejnery je pruh pro možnost zajetí (svozového auta, popřípadě osobního auta pro vyložení odpadu). Před zásobovací rampou nárožního objektu je úsek komunikace rozšířen na dvojpruh (š=5,0 m), aby bylo možné vyhnout automobilu při zásobování objektu; odstavování vozidel v křižovatce kolmo k fasádě objektu nebude možné, plocha chodníku musí být vyvýšená (podmínka SPD I PČR).

Materiálové řešení

Dnešní rozlehlá asfaltová plocha je rozčleněna pochůzími chodníky. Vzhledem k výjimečnému charakteru lokality (meziválečná dělnická kolonie) a vzhledem k důležitosti plochy (náves, nejdůležitější veřejný prostor lokality) je v návrhu jako materiál pro dláždění preferován kámen.

Pojížděná komunikace v ulici Trtílkova je navržena z kamenné dlažby do vějíře, stejně jako příčný práh při vjezdu do ul. Divišovy. Navazující pojížděné plochy v ul. Divišova a Zvonková jsou v asfaltobetonu, stejně jako komunikace před rodinnými domy v ul. Trtílkova (tato část komunikace byla rekonstruována po r. 2010 a návrh úprav do ní zasahuje minimálně).

Obrubníky komunikací jsou kamenné, šířky 20-25 cm (navazují na obrubníky užívané v Divišově čtvrti). Plochy chodníků jsou navrženy z drobné kamenné mozaiky 6/6, případně kamenné dlažby 10/10.

V případě nutnosti ekonomických škrtů je možné použít pro chodníky betonovou dlažbu 20/20 kladenou na vazbu a podél komunikací použít betonové obrubníky co největší pohledové šířky (min. 20 cm). Pro zachování příznivého měřítka povrchů a alespoň přijatelné míry „obytnosti“ prostranství je však žádoucí i v této ekonomické variantě

použít kamennou dlažbu do vějíře pro zklidněný úsek komunikace v ulici Trtílkova. Při užívání podřadných prvků určených pro řešení dopravních ploch (úzké ABO obrubníky apod.) totiž dochází k degradaci výrazu veřejného prostranství na pouhý „dopravní prostor“ bez kvalitního architektonického detailu.

Mobiliář

V křižovatce jakožto nejrušnější části území jsou použity převážně kovové prvky mobiliáře s vyšší životností. Podél obrubníků jsou osazeny ohrazovací sloupky (ocelové nebo litinové). Na zpevněné ploše rozšířeného chodníku jsou navrženy informační vitríny soustředěné nově na jednom místě. V jejich blízkosti je navrženo nové pítko napojené přípojkou na veřejný vodovodní řad.

Veřejné osvětlení prostoru je řešeno pomocí sadových svítidel na dřících výšky cca 5 m. V celém řešeném území bude pro scelení výrazu prostranství použit jeden typ svítidel a stejná barva světla. Naopak intenzita zdroje a rozestupy svítidel jsou přizpůsobeny potřebné intenzitě osvětlení (větší intenzita v křížení ulic, menší v parkové části území). Jsou navržena symetrická svítidla svítící do všech směrů (např. Thorn Avenue). Většinou u paty stožárů VO jsou umístěny také odpadkové koše.

Kontejnery na separovaný odpad jsou navrženy podzemní, v počtu 3 ks, se zadlážděním ve stejném materiálu jako sousedící plocha chodníku. Nutná kapacita a typ jednotlivých kontejnerů bude stanovena ve spolupráci se svozovou společností. Navržené umístění respektuje trasy trubních inženýrských sítí, bude nutné místně přeložit kabely NN a VO.

Všechny prvky mobiliáře budou mít jednotný odstín (světle nebo tmavě šedá matná barva).

Polohy stávajících skříní PRIS a další drobné instalační skříně (SLP, NN...) jsou respektovány, v rámci návrhu dochází k jejich drobné polohové korekci.

8.2. „SLAVNOSTNÍ“ NÁVES

Část řešeného území mezi komunikací v ulici Trtílkova a zástavbou řadových rodinných domků je dnes tvořena travnatou plochou, donedávna se vzrostlými jehličnany (smrky stříbrné). Tato výsadba postupně uschla a jehličnany byly pokáceny. Naskytla se tak možnost nově upravit veřejné prostranství. Komunikace jsou v této části území nyní bez chodníků, a to jak dvoupřuhá obousměrná komunikace Trtílkova, tak i jednopřuhová komunikace vedoucí před rodinnými domy. Užší komunikace před domy, včetně chodníku podél fasád, byla rekonstruována po roce 2010 a není tedy vhodné do ní zbytečně zasahovat.

Tato část veřejného prostranství je zřetelně vymezena zástavbou a také výrazným solitérním stromem – javorem klenem. Tento javor opticky odděluje prostor „návsi“ od prostoru křižovatky na jihu. Prostor je ze severu uzavřen gabionovou zdí a předzahrádkou dvoupodlažního objektu budhistického centra. Drobnou dominantou prostoru je dřevěná provizorní zvonička, „spontánně“ sem umístěná představiteli místní komunity a využívaná při svátcích během roku.

Navržené úpravy mají za cíl podtrhnout „slavnostní“ charakter návsi jako ohniska života komunity, avšak při zachování jisté míry neformálnosti a důvěrnosti, tolik charakteristické pro Divišovu čtvrť. Návrh toho docílí použitím přírodních, neformálních materiálů (mlat, dřevo) a optickým vymezením „návsi se zvoničkou“. Do severní části dnes volné travnaté plochy je vysazena dvojice solitérních kvetoucích stromů (neplodící prunus avium plena nebo pyrus calleryana chanticleer), které jednak cloní dálkovým průhledům na budhistické centrum, jednak tvoří protiváhu vzrostlému javoru. Mezi tyto tři stromy (stávající javor a nová dvojice ovocných stromů) je navržena pochozí mlatová platforma se zvoničkou a dvěma lavičkami. Zpevněná mlatová plocha kolem zvoničky může sloužit jako „slavnostní pódium“ při setkávání obyvatel, ve všedních dnech jako propojení k domkům. Mírné svažování okolní travnaté plochy směrem k rodinným domkům je ponecháno. Nová mlatová plocha je ale z důvodu uživatelského komfortu a z důvodu odvodnění navržena ve směru kolmém k domkům bezespádu.

Výškový rozdíl cca 45 cm mezi mlatem a komunikací podél domků je vyrovnán trojicí stupňů rovnoběžných s komunikací. Stupně mohou sloužit pro neformální usednutí při obecních slavnostech. Před gabionovou zdí budhistického centra jsou nově navržena 4 veřejná parkovací stání (dnes stojí automobily obyvatel nejbližších domků přímo v komunikaci před domky, což z pohledu legislativy nelze).

Materiálové řešení

Komunikace v ulici Trtílkova i propojení s parkovacími místy je z kamenné dlažby do vějíře, chodníky z menší kostky 6/6 nebo 10/10. Obrubníky komunikací jsou kamenné, šířky 20-25 cm (navazují na obrubníky užívané v Divišově čtvrti). Platforma se zvoničkou je navržena z válcovaného minerálního betonu (mlatu) pískové barvy. Sokl kolem zvoničky a plocha pod lavičkami je buďto z kamenné mozaiky jako chodníky, nebo z česaného betonu. Trojice stupňů podél platformy je navržena kamenná, stejného odstínu jako obrubníky. Plocha čtyř parkovacích stání je navržena z kamenných kostek 20/25 prorostlých vhodnou směsí, případně ze zatravnovací betonové dlažby s distančníky. Do komunikace před domky je zasahováno minimálně, je ponechán stávající asfaltobeton, resp. betonová dlažba 20/20 na chodníčku při fasádách domků.

Travnatá plocha bude ponechána, plocha pod novými stromy bude oseta trvalkovou kvetoucí směsí (viz samostatná kapitola).

V případě nutnosti ekonomických škrtů je možné použít pro chodníky betonovou dlažbu 20/20 kladenou na vazbu a podél komunikace betonové obrubníky co největší pohledové šířky (min. 20 cm). Pro zachování příznivého měřítka povrchů a přijatelné míry „obytnosti“ prostranství je však žádoucí i v této ekonomické variantě použít kamennou dlažbu do vějíře pro zklidněný úsek komunikace v ulici Trtílkova. Při užívání podřadných prvků určených pro řešení dopravních ploch (úzké ABO obrubníky apod.) totiž dochází k degradaci výrazu veřejného prostranství na pouhý „dopravní prostor“ bez kvalitního architektonického detailu.

Mobiliář

Veřejné osvětlení je řešeno pomocí sadových svítidel na dřících v = 5 m. V celém řešeném území bude pro scelení výrazu prostranství použit jeden typ svítidel a stejná barva světla. Naopak intenzita zdroje a rozestupy svítidel jsou přizpůsobeny potřebné intenzitě osvětlení (větší intenzita v křížení ulic, menší v parkové části území). Jsou navržena symetrické svítidla svítící do všech směrů (např. Thorn Avenue). V této části „návsí“ jsou svítidla součástí kompozice prostoru - tvoří jednotnou linii s pravidelnými rozestupy podél severní hrany hlavní komunikace. Mlatová platforma je osazena dvojicí laviček s opěradly, s dřevěnou výplní (např. mmcité portiquoa, mmcité miela). Většinou u paty stožárů VO jsou umístěny také odpadkové koše. Všechny prvky mobiliáře budou mít jednotný odstín (světle nebo tmavě šedá matná barva).

Zvonička

Zvonička je kompozičním středobodem nové návsí, ústředním prvkem mezi trojicí stromů. Pohledově se bude uplatňovat jak při příchodu od křižovatky, tak také od západu z velké louky. Zvonička je navíc symbol plynutí (společně tráveného) času (obyvatel lokality). Vzhledem k povaze Divišky jako „vesničky ve městě“ by měla budoucí zvonička respektovat výrazově i materiálově v dobrém slova smyslu „provinčnost“, „rurálnost“ lokality: dřevo s matnou povrchovou úpravou, kov s patinou. Současné tvarosloví je vítáno, zvonička by však neměla být „hi-tech designovým prvkem“. Podobu zvoničky doporučujeme vybrat pomocí jednoduché vyzvané/otevřené architektonické soutěže o návrh (oslovit vybrané architekty a sochaře - zakázka malého rozsahu dle ZVZ).

V původním zadání studie bylo prověřit v území umístění pomníku Prokopa Diviše. Vzhledem k tomu, že kněz a vynálezce Prokop Diviš má s lokalitou málo společného (ulice původně Antonínská byla přejmenována na Divišovu ulici, poté v její blízkosti vznikla nouzová kolonie, které se začalo říkat podle názvu ulice), samostatný pomník nedoporučujeme instalovat. Součástí nové zvoničky však může být drobná připomínka tohoto osvíceného kněze a vynálezce.

8.3. „ZELENÁ LOUKA“

Zbývá část řešeného území – tedy trojúhelník mezi komunikací v ulici Trtílkova a patou náspu železniční trati je celá ve vlastnictví Statutárního města Brna. Převážná část pozemků je dnes pronajata jednotlivcům jako zahrádky (10 parcel). Část území na jihu u křižovatky, pod korunami tří stromů, je veřejně přístupná a využita dnes jako hřiště pro nejmenší děti (pískoviště, skluzavka, průlezky).

Návrh využívá jedinečné charakteristiky pozemků – rovinatost a nezastavěnost a navrhuje zde v souladu s novým územním plánem veřejně přístupnou městskou zeleň, a to v podobě volné univerzální plochy „Zelené louky“, lemovanou pěší parkovou cestou s lavičkami a doplněnou na západním okraji dětským hřištěm a parkovištěm pro 17 automobilů (v souladu s ÚP).

Po ukončení nájemních smluv bude zrušeno oplocení zahrádek a odstraněny drobné černé stavby.

Na největší části plochy je navržena pobytová louka, lemovaná z jižní strany podél paty náspu parkovou pěší cestou a s dřevěnými hranoly na usednutí v pravidelném rytmu. Chodník s lavičkami vznikne také rovnoběžně s alejí v ulici Trtílkova. Louka tak bude v pozici „jeviště“ mezi lavičkami. Bude to plocha pro opravdu různé volnočasové aktivity (posedávání, polehávání, pikniky, hry, organizované obecní slavnosti...). Ze západní strany bude louka ukončena novým dětským hřištěm s dřevěnou pergolou a novým parkovištěm. V ploše parkoviště a hřiště budou vysazeny nové stromy v pravidelném rastru. Koruny stromů budou jednak poskytovat stín, jednak budou opticky uzavírat prostor louky ze západu. Na jižním okraji louky, přímo naproti zvoničce, bude vysazen vánoční strom (jedle nebo borovice douglaska). Během adventu ale i po zbytek roku by se měl tento strom pohledově uplatňovat díky své exponované poloze jak z „návsí“, tak i z celé „zelené louky“. Jediný výrazný stávající strom – ořešák v západním rohu území - bude ponechán.

Stávající dětské hřiště v blízkosti křižovatky na jihu bude odstraněno a na jeho místě, ve vrcholu trojúhelníku „zelené louky“ pod stávajícími stromy vznikne „pietní platforma“ se znovaosazeným kamenným obeliskem, který zde připomínal oběti cholery epidemie z řad pruských vojáků (hromadné hroby obětí cholery se nachází pod velkou částí návsí). Obelisk bude tvořit architektonicky kvalitní dominantu vstupu do „zelené louky“ ve vidlici pěších chodníků.

Přehledný úsek komunikace v lipové aleji bude doplněn na straně louky novým chodníkem. Chodník na severní straně bude opraven. Bezpečnost pohybu v aleji bude posílena zřízením dvou míst pro přecházení v podobě příčných prahů. Vyhýbání vozidel na jednopruhovém komunikaci bude umožněno na sjezdu z nového parkoviště.

Obelisk zdobící část hřbitova pruských vojáků z r. 1866 (foto cca 1900) a soutisk katastrálních map s předpokládanou polohou hřbitova; 2x foto: Archaia o.p.s.

Materiálové řešení

Komunikace v ulici Trtílkova je až po příčný práh u nového dětského hřiště řešena z kamenné dlažby do vějíře. Ostatní úseky i střední pás parkoviště je navržen z asfaltobetonu. Chodníky z menší kamenné kostky 6/6 nebo 10/10. Obrubníky úseků komunikací v kamenné dlažbě jsou kamenné, šířky 20-25 cm (navazují na obrubníky užívané v Divišově čtvrti), obrubníky méně pohledově exponovaných úseků s asfaltovým povrchem mohou být betonové silniční. Plocha dětského hřiště i platforma s pruským obeliskem je navržena z válcovaného minerálního betonu (mlatu) pískové barvy. Drobné plochy pod lavičkami jsou buďto z kamenné mozaiky jako chodníky, nebo z česaného betonu. Parkovací stání jsou navržena ze zatravnovací betonové dlažby s distančníky. Povrch nové pobytové louky bude důkladně zarovnan a bude vyseta travní směs zohledňující podmínky stanoviště a systém provozu.

V případě nutnosti ekonomických škrtů je možné použít pro chodníky betonovou dlažbu 20/20 kladenou na vazbu a podél komunikace betonové obrubníky co největší pohledové šířky (min. 20 cm). Pro zachování příznivého měřítko povrchů a přijatelné míry „obytnosti“ prostranství je však žádoucí i v této ekonomické variantě použít kamennou dlažbu do vějíře pro zklidněný úsek komunikace v ulici Trtílkova. Při užívání podřadných prvků určených pro řešení dopravních ploch (úzké ABO obrubníky apod.) totiž dochází k degradaci výrazu veřejného prostranství na pouhý „dopravní prostor“ bez kvalitního architektonického detailu.

Dětské hřiště

Nové dětské hřiště v západní části lokality je navrženo pro nejmenší, předškolní a mladší školní děti. Na mlatové platformě jsou osazeny tři velké průlezky a uvnitř nízkého provázkového plůtku pískoviště. Sestavy průlezek i plůtek jsou navrženy z masivního dřeva (např. série Dikulo, výrobce hřiště.cz) a výrazově i barevně tak budou navazovat na další mobiliář v prostoru (pergola, lavičky, hranoly, zvonička...). V první fázi, než dorostou stromy, se předpokládá zastínění pískoviště textilií.

Zázemí pro rodiče tvoří dřevěná pergola rovnoběžná s alejí, uvnitř s lavičkami. Přes pergolu je také umožněn vstup na plochu hřiště z chodníku podél aleje. Další lavičky jsou navrženy ve stínu mezi nově vysazenými stromy. Tyto lavičky jsou bez opěradel a umožňují usednutí z obou stran (pohled na hřiště i na louku).

Mobiliář

Veřejné osvětlení je řešeno pomocí sadových svítidel na dřících v = 5 m. V celém řešeném území bude pro scelení výrazu prostranství použit jeden typ svítidel a stejná barva světla. Naopak intenzita zdroje a rozestupy svítidel jsou přizpůsobeny potřebné intenzitě osvětlení (větší intenzita v křížení ulic, menší v parkové části území). Jsou navržena symetrické svítidla svítící do všech směrů (např. Thorn Avenue). Předpokládá se, že svítidla umístěná podél jižní strany aleje osvětlí jak komunikaci, tak i plochu „zelené louky“. V případě potřeby mohou být instalována nízká přízemní svítidla podél chodníku u paty náspu. Toto osvětlení bude přínosné v případě konání organizovaných akcí a pro dokreslení atmosféry obecně.

Podél cesty při patě železničního náspu jsou v pravidelném rytmu osazeny prvky na sezení – hranoly z pevného masivního nebo lepeného dřeva (rozměry cca 1,6 x 0,45 x 0,45 m). Na opačné straně louky podél aleje jsou navrženy lavičky s opěradlem s dřevěnou výplní, stejné jako na „návsí“ (např. mmcité portiquoa, mmcité miela). Většinou u paty stožárů VO jsou umístěny také odpadkové koše.

Všechny prvky mobiliáře budou mít jednotný odstín (světle nebo tmavě šedá matná barva).

Všechny dřevěné prvky budou mít jednotnou povrchovou úpravu nebo alespoň odstín (bezbarvý matný lak, popř. lazura).

9. ŘEŠENÍ ZELENĚ

Návrh úprav veřejného prostranství v co největší míře zachovává hodnotné prvky zeleně v území.

Aktuální inventarizace zeleně není k dispozici. Stávající lipová alej je pravidelně revitalizována a obnovována novou výsadbou. V plochách zahrádek se významnější vzrostlá zeleň vyskytuje pouze na parcele 678/17 (nejblíže garáží) – několik ovocných stromů. Parcela je však platným územním plánem určena jako veřejné prostranství (parkoviště). Vzrostlý ořešák v JZ rohu území je zachován. Ostatní vzrostlá zeleň v ploše zahrádek (usychající jehličnany, drobné ovocné a okrasné stromky) je určena k asanaci.

Listnaté stromy

V území je navržena nová výsadba stromů, která bude doplňovat ponechané perspektivní stromy (solitéry u křižovatky a stávající lipovou alej). V západní části „zelené louky“ je navržen v téměř pravidelném rastru vzdušný baldachýn z okrasných kvetoucích stromů, který bude vytvářet polostín nad novým parkovištěm a dětským hřištěm. Preferovány jsou vizuálně atraktivní místní druhy. V ploše „návsí“ je v pohledově exponované poloze v blízkosti mlatové plochy se zvoničkou navržena dvojice ovocných stromů. Nové výsadby stromů tvoří okrasné kvetoucí neplodící stromy (např. okrasná třešeň - *prunus avium plena* nebo okrasná hrušeň - *pyrus calleryana chanticleer*). Tyto „ovocné“ stromy mají podpořit „neměstský“ charakter prostranství a svojí atraktivitou doplní atmosféru návsí (bohaté květy na jaře, výrazné barevné listy na podzim).

Referenční příklady: *prunus avium plena* vysazená do pravidelného rastru (parkoviště), *pyrus calleryana chanticleer* - zbarvení listů na podzim a květy na jaře (u zvoničky)

Vánoční strom

Součástí zadání bylo najít vhodné místo pro vánoční strom a vybrat jeho formu. Umístění jehličnatého stromu, který bude možné ozdobit, je navrženo v ose se zvoničkou (dvě symbolické dominanty) v pohledově významné poloze jak v pohledech od zvoničky, tak v pohledech od louky. Z hlediska volby taxonu je rozhodování problematické, vzhledem k nestabilním klimatickým podmínkám, které je jehličnany špatně snášeno a pomalý růst jehličnanů obecně. Na zvážení je borovice (*Pinus sylvestris*), douglaska (*Pseudotsuga menziesii*), popřípadě jedle (*Abies alba*). Nabízí se možnost zde strom vysadit a na několik prvních let před dosažením jeho dostatečné výšky využívat dovážené vánoční stromy. Vhodné místo pro dovezený strom je ve zpevněné ploše chodníku mezi pítkem a křižovatkou, v zakončení pohledové osy z jihu od ulice Křížkové.

Další prvky zeleně

Travnatá plocha na „zelené louce“ bude intenzivně udržována pro potřeby pobytového trávníku.

Na několika vybraných stanovištích – pod stromy u zvoničky a v ploše mezi parkovištěm a hřištěm - jsou navrženy smíšené záhony stepních trvalek typu „silbersommer“, které by měly být celoročně atraktivní, s minimálními nároky na údržbu. Jejich přesné druhové složení bude navrženo v dalších stupních projektu. Dominantní svažité plocha železničního náspu je na pozemku SŽDC (SŽ) a v jejich správě (dnes pokryta nálety, příležitostně nepravidelně vysekávána). U paty svahu na pozemcích města je navržen cca 1,0 m hluboký pás s novou výsadbou habrového tvarovaného živého plotu (*Carpinus betulus*), který bude doplněn nízkým drátěným plotem (v=1 m), pro znemožnění vstupu na trať. Na pozemcích SŽDC je vhodné provést výsadbu půdokryvných rostlin (např. břečťan), popřípadě nízkých kompaktních keřů, kryjících neudržované plochy svahu při respektování podmínek ochranného pásma tratě.

10. ŘEŠENÍ DOPRAVY

Obecné informace pro další stupně PD

- nutné dodržet min. šířky veřejných prostranství, jejichž součástí jsou pozemní komunikace dle Vyhlášky 501/2006;
- nároží křižovatek a oblouků bude v navazujících částech projektu tvarově upraveno dle vlečných křivek největšího předpokládaného vozidla (HZS, odvoz odpadu);
- šířka veřejného prostranství bude v navazujících částech projektu tvarově upravena dle nutných rozšíření jízdních pruhů komunikací ve směrových obloucích a s ohledem na prostor pro uložení podzemních inž. sítí;
- zástavbu, ploty, parkovací stání, stromy, stožáry nutno umisťovat mimo rozhledová pole křižovatek, sjezdů a samostatných sjezdů;
- nutnost umístění a přesné rozměry event. obratiště bude v navazujících částech projektu nutné posoudit podle aktuálních předpisů a PBŘ;
- doporučujeme zakázat odstavování nákladních automobilů v prostoru místních komunikací;

Koncepce dopravy

Komunikace Trtílkova procházející řešeným územím bude plošně zklidněna. Režim navazujících komunikací bude po dohodě s SPDI PČR ponechán stávající. Je zřízena plocha pro odstavování vozidel se samostatným sjezdem na komunikaci v ul. Trtílkova.

Ulice Trtílkova

Osou řešeného území je místní obslužná komunikace (funkční skupina C) vedoucí od sběrné komunikace v ul. Křižíkova na jihu přes řešené území dále až do Zaječího údolí (v podobě účelové komunikace). Komunikace je v jižní části úseku dvoupruhová, obousměrná, typ příčného uspořádání v upravovaných částech je navržen MO2 12,5/5/6,0/30, v úseku stávající aleje pak MO2 12,5/5/3,5/30. Komunikace je navržena s obrubníky, v křižovatce vysokými 12-15 cm (ztížení nelegálního odstavování vozidel v křižovatce), v úseku návsí a v aleji vysokými 8-10 cm (lepší arch. výraz, „obytnost“ veřejného prostranství). Odvodnění do nově zřízených uličních vpustí, popřípadě přes úseky zapuštěných obrubníků do přilehlých travnatých pásů). Jednopruhový úsek je rovný a přehledný, je uvažováno zachování obousměrného provozu, s možností vyhýbání vozidel v místě sjezdu na nové parkoviště. Úsek mezi místy pro vyhýbání má délku max. 75 m. Pohyb pěších je uvažován po navrhovaných paralelních chodnících. V navazujícím území severně pak bude pohyb chodců v prostoru komunikace (vjezdy do garáží neumožňují umístit chodník dle legislativy, je navrženo řešení v podobě „rozšíření zpevnění částí sjezdů“). Jsou navržena místa pro přecházení, zejména v místech příčných zpomalovacích prahů. Přesné rozměry a podoba míst pro přecházení budou upřesněny v navazujících stupních projektu.

Jsou navržena nová parkovací stání. 4 ks v propojení mezi ul. Trtílkova a Trtílkova – před RD. 17 PS je navrženo na samostatné ploše pro parkování na západě lokality. Navržená PS jsou veřejná, určená k odstavování vozidel především rezidentů (dnes jsou vozidla odstavována v rozporu s předpisy v ploše křižovatky).

Ulice Trtílkova – podél RD

Tento úsek komunikace je funkční skupiny D1 (smíšený provoz automobilů a pěších). Režim komunikace nebude upravován.

Křižovatka ulic Trtílkova – Divišova - Zvonková

Průběžná komunikace je ul. Trtílkova. Vzhledem k nutnosti zachování obsluhy objektů v území není možné zasahovat do navazujících komunikací. Bude upravena plocha a rozměry křižovatky vysazenými mýsy chodníků. Vjezd do komunikace v ul. Divišova bude přes příčný práh. Ústí ulice Trtílkova – podél RD bude upraveno na dvoupruhové (šířka 5,0 m).

Samostatné stezky pro chodce

Zajišťují pro chodce a pro cyklisty prostupnost lokality v logických směrech. Stezky jsou dvoupruhové, pro chodce šířky min 1,5 m. Jsou navrženy stezky pro pěší jednak podél komunikace v ul. Trtílkova, jednak po obvodu nové travnaté plochy. Obsluha travnaté plochy (úkidová vozidla apod.) je zajištěna přes nové parkoviště a úsek šterkového trávníku.

11. ETAPIZACE

Na základě požadavků objednatele byla v rámci studie navržena možná etapizace prací. Úprava veřejného prostranství je rozdělena na 2 části. První etapa řeší úpravy křižovatky a „návsí“ před rodinnými domy, vč. nutnosti zajištění parkovacích kapacit pro automobily rezidentů, nyní odstavovaná v ploše křižovatky. Druhá etapa řeší „zelenou louku“, přesun dětského hřiště a úpravu místa připomínajícího pruský hřbitov. Přesné rozdělení etap je patrné na výkresech I. a II. etapy v grafické části.

Následující tabulka popisuje odhad realizačních nákladů (cenová úroveň r. 2019) na základě jednotkové ceny za m2 pojižděných zpevněných ploch (komunikace, parkoviště, sjezdy...), pochozích zpevněných ploch (chodníky, parkové cesty, mlatové plochy) a nezpevněných ploch (plochy trávníků, záhonů apod.).

	I. ETAPA	II. ETAPA	CELKEM
ZPEVNĚNÉ PLOCHY POJÍŽDĚNÉ (m2)	1615	255	1870
3 800 Kč	6 137 000 Kč	969 000 Kč	7 106 000 Kč
ZPEVNĚNÉ PLOCHY POCHOZÍ (m2)	570	1450	2020
2 500 Kč	1 425 000 Kč	3 625 000 Kč	5 050 000 Kč
PLOCHY ZELENĚ (m2)	775	2300	3075
1 800 Kč	1 395 000 Kč	4 140 000 Kč	5 535 000 Kč
cena celkem:	8 957 000 Kč	8 734 000 Kč	17 691 000 Kč

12. HOSPODAŘENÍ S DEŠŤOVÝMI VODAMI

Hydrogeologický průzkum řešeného území nebyl dosud zpracován.

Vzhledem k rovinatému terénu, relativně malým rozměrům navržených zpevněných ploch, okolnímu urbanizovanému území a jeho morfologii a také vzhledem k požadavkům na omezenou výši realizačních nákladů se předpokládá následující řešení:

Spádování ploch chodníků je navrženo v co největší míře do přilehlých travnatých ploch a pásů. V ploše nového parkoviště je navržena dlažba s distančníky a odvodnění plochy je řešeno vsakováním na místě nebo přes úseky zapuštěných obrubníků do přilehlých travnatých ploch. Plochy komunikací v křižovatce budou odvodněny do stávající kanalizace uličními vpustmi s lapači nečistot. Odvodnění ploch komunikací v ul. Trtílkova je navrženo buďto přes uliční vpusti jednotlivě napojené do stávající kanalizace vedené v souběhu s ulicí v travnatém pásu, nebo do nové větve kanalizace vedené pod komunikací. V navazující aleji jsou možné tři varianty odvodnění – do stávající souběžné kanalizace v travnatém pásu, do nové větve kanalizace pod komunikací nebo přes úseky snížených obrubníků do přilehlých travnatých pásů. Vzhledem ke stávající lipové aleji je vhodné volit ke stromům šetrné řešení (odvodnění do travnatých pásů a úprava výškový poměrů komunikace (mírné vyvýšení polohy komunikace oproti souběžným travnatým pásům s lípami).

Mlatové plochy budou spádovány do přilehlých travnatých ploch nebo k vysazeným stromům (nové dětské hřiště), pietní plocha s obeliskem). Plocha se zvoničkou bude spádována do trávy, pod schody bude podél komunikace zřízen liniový žlab se zaústěním do stáv. kanalizace.

Variantně lze zadržovat dešťovou vodu z vybraných zpevněných ploch v podzemní retenční nádrži a znovu ji použít k zalévání vzrostlé zeleně.

13. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Řešeným územím dnes prochází inženýrské sítě: splašková (jednotná) kanalizace, veřejný vodovod, NTL plynovod, podzemní NN, sdělovací vedení, kabely VO.

Studie respektuje trasy inženýrských sítí. V rámci jejich budoucích rekonstrukcí bude vhodné nadzemní prvky inženýrských sítí, které se pohledově uplatňují (připojovací, redukční skříně apod.) v plochách veřejných prostranství sdružovat na pohledově a provozně méně exponovaných místech. V návrhu jsou tato místa vyznačena (viz výkresová část).

V rámci umístění podzemních kontejnerů je nutné přeložit úsek kabelového vedení NN. Vzhledem k navrženým pozicím stožárů VO bude nutné vést v nových trasách i vedení VO.

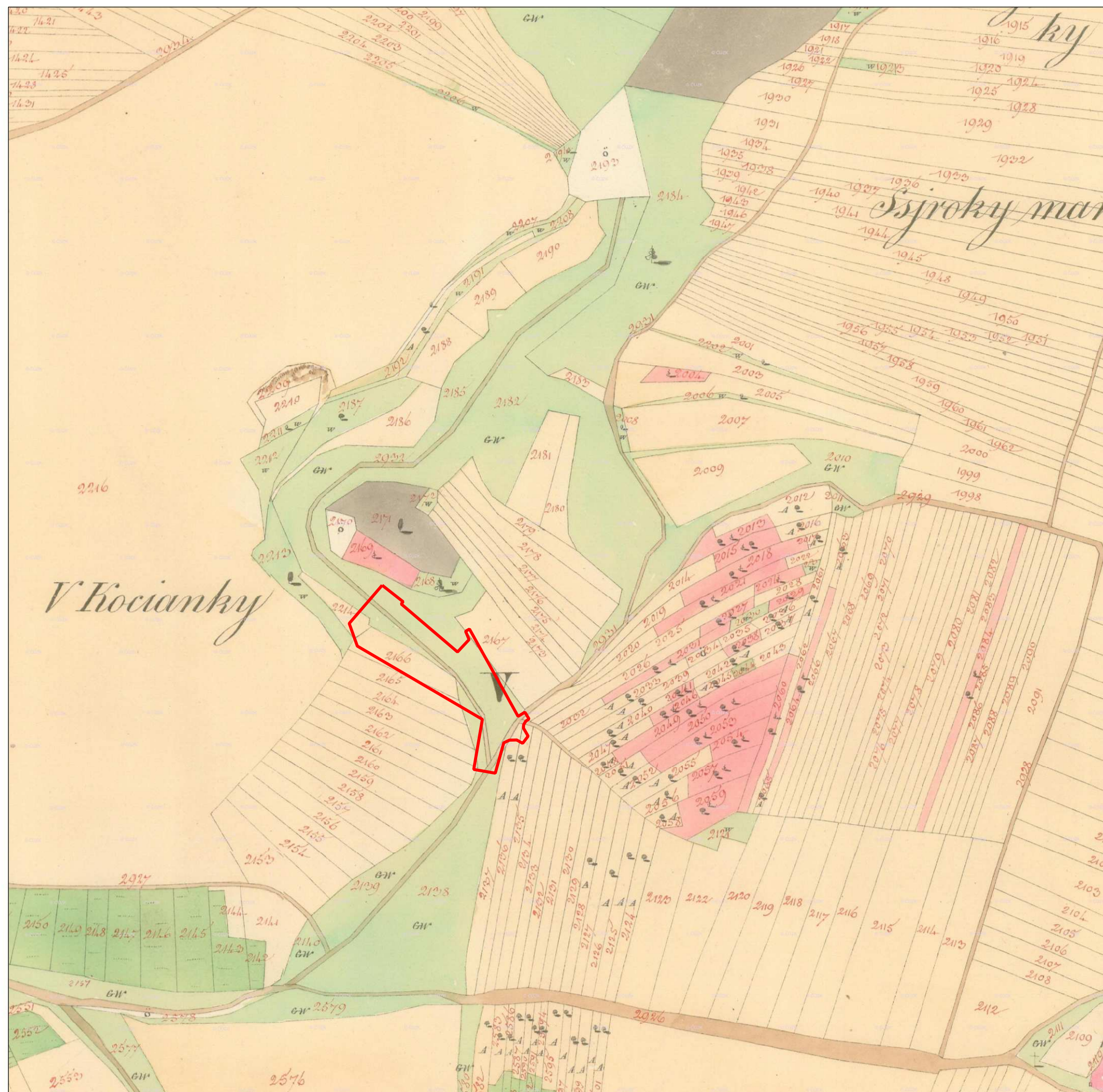
V rámci nového VO je vhodné na vytipovaných místech osadit kamerový systém, napojený na CPO městské policie nebo vybavené záznamem (např. plocha nového parkoviště, plocha s podzemními kontejnery, prostranství se zvoničkou, s vánočním stromem...).

Na veřejný vodovod DN 80 je navrženo přípojkou připojit nové pítka (zpevněná plocha chodníku při křižovatce).

Na VO je nutné vhodným způsobem připojit plánovaný vánoční strom (zemní vedení a krabice).

Pro případ zřízení mlhoviště jako atraktivního prvku během letní sezony je navržena trasa letního vodovodu – přípojky od veřejného vodovodního řádu.

Geologický vrt, který se dnes nachází v travnaté ploše návsi, JV směrem od budhistického centra, v návrhu nově leží ve zpevněné pojižděné ploše komunikace (spojka s kolmými parkovacími místy). Bude proto nutné zhlaví tohoto vrtu vhodně zabezpečit např. poklopem požadované únosnosti.

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

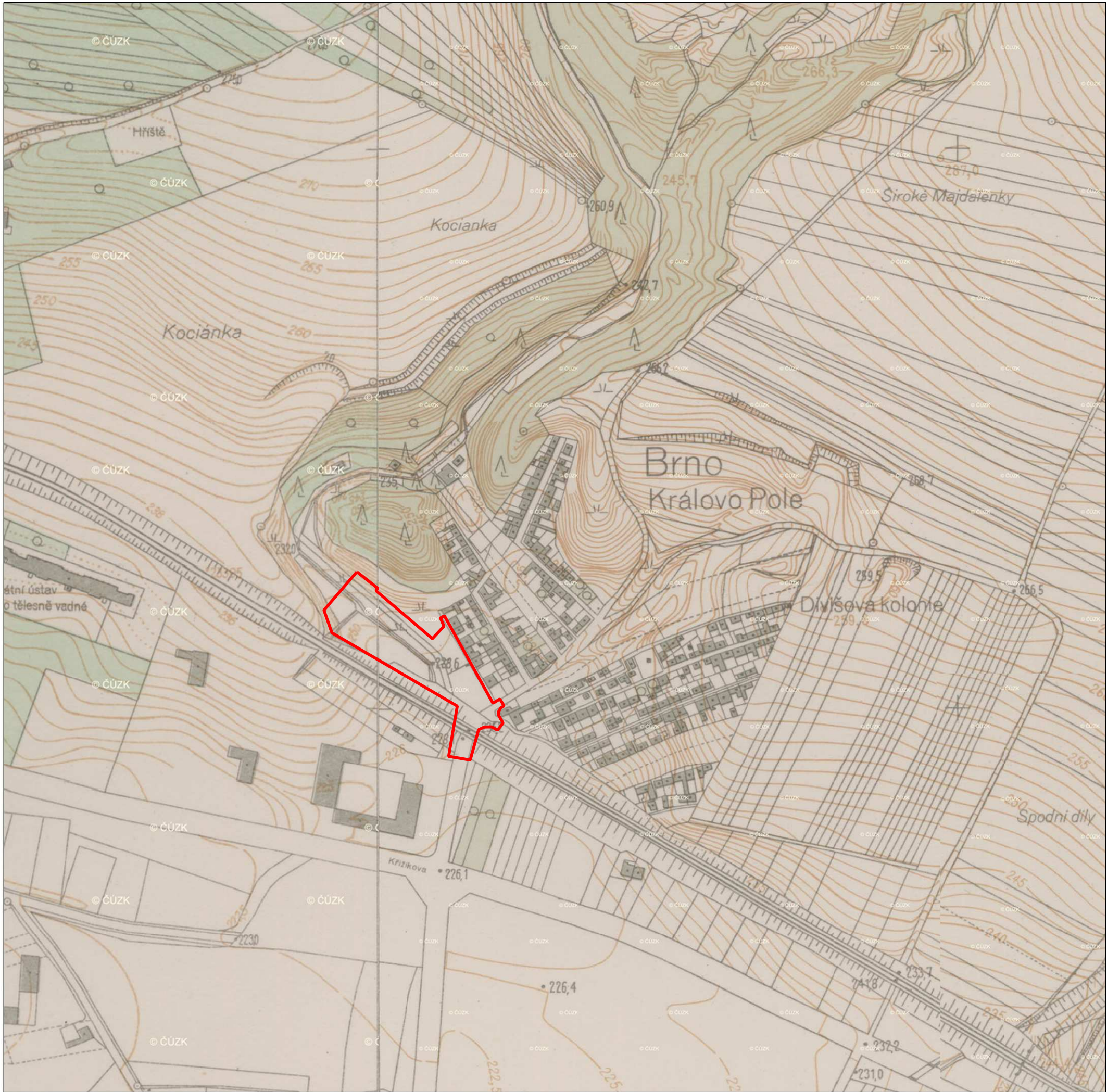
říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

CÍSAŘSKÝ OTISK
MAPY STABILNÍHO KATASTRU
1826

archislužba.cz
ARCHITEKTI

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

STÁTNÍ MAPA
1954

archislužba.cz
ARCHITEKT

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

LETECKÝ SNÍMEK ÚZEMÍ
1953

archislužba.cz
ARCHITEKTI

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVÍŠOVĚ ČTVRTI

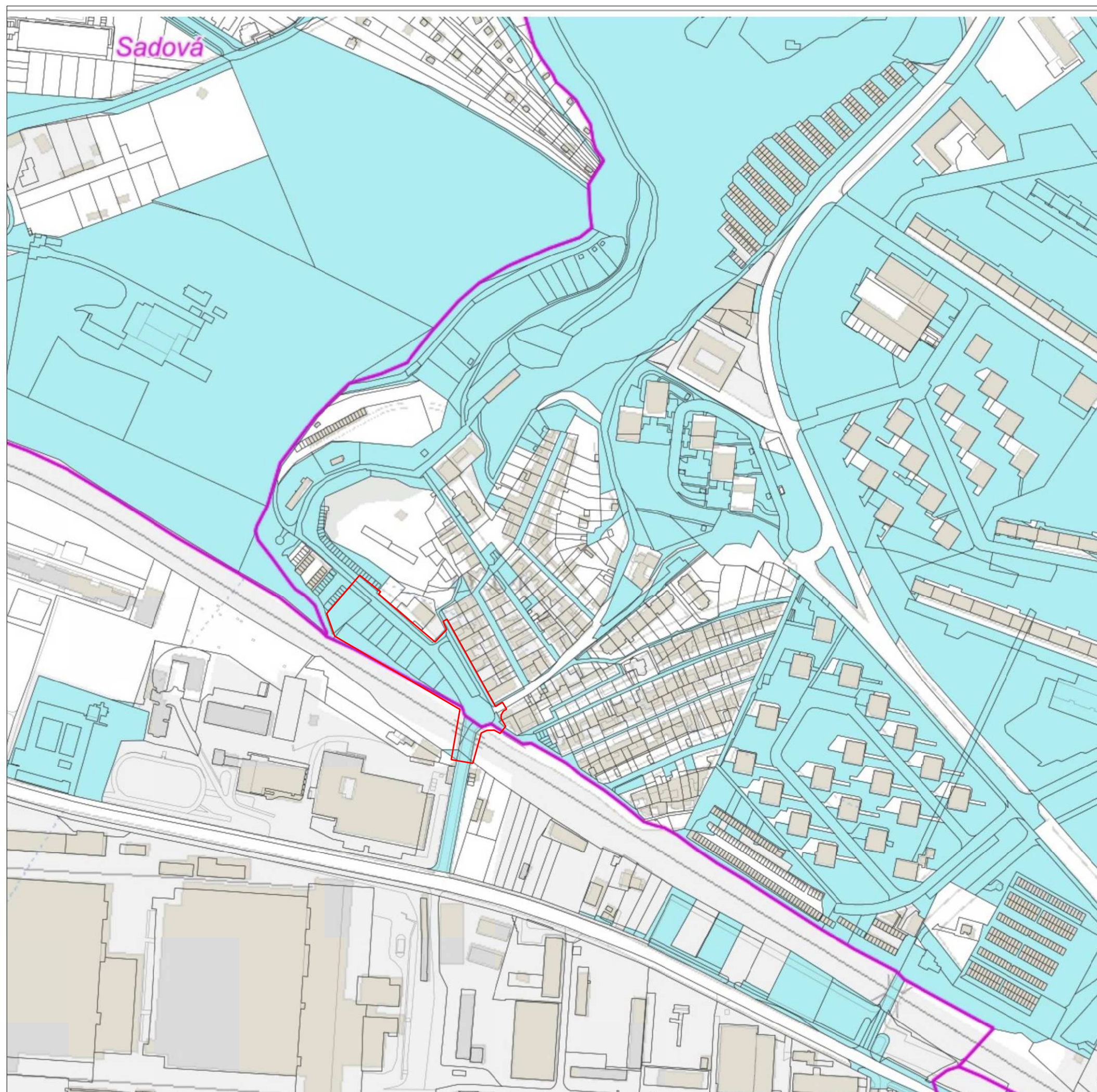
říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

LETECKÝ SNÍMEK ÚZEMÍ
2020

archislužba.cz
ARCHITEKTI

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

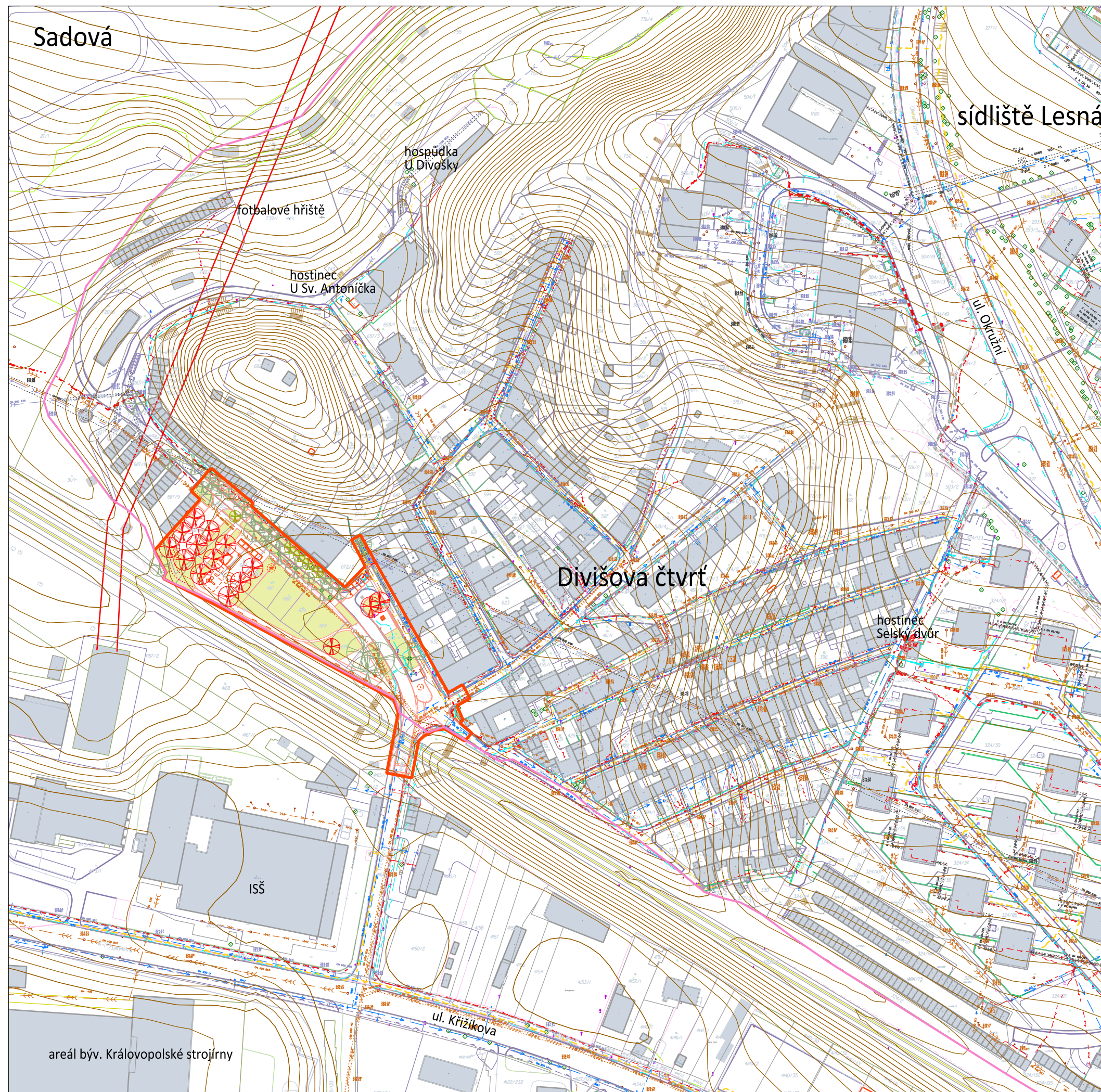
říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

POZEMKY VE VLASTNICTVÍ
STATUTÁRNÍHO MĚSTA BRNA

archislužba.cz
ARCHITEKTI

LEGENDA

- hranice řešeného území
- hranice katastrálních území (k. ú. Lesná a k. ú. Královo Pole)

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

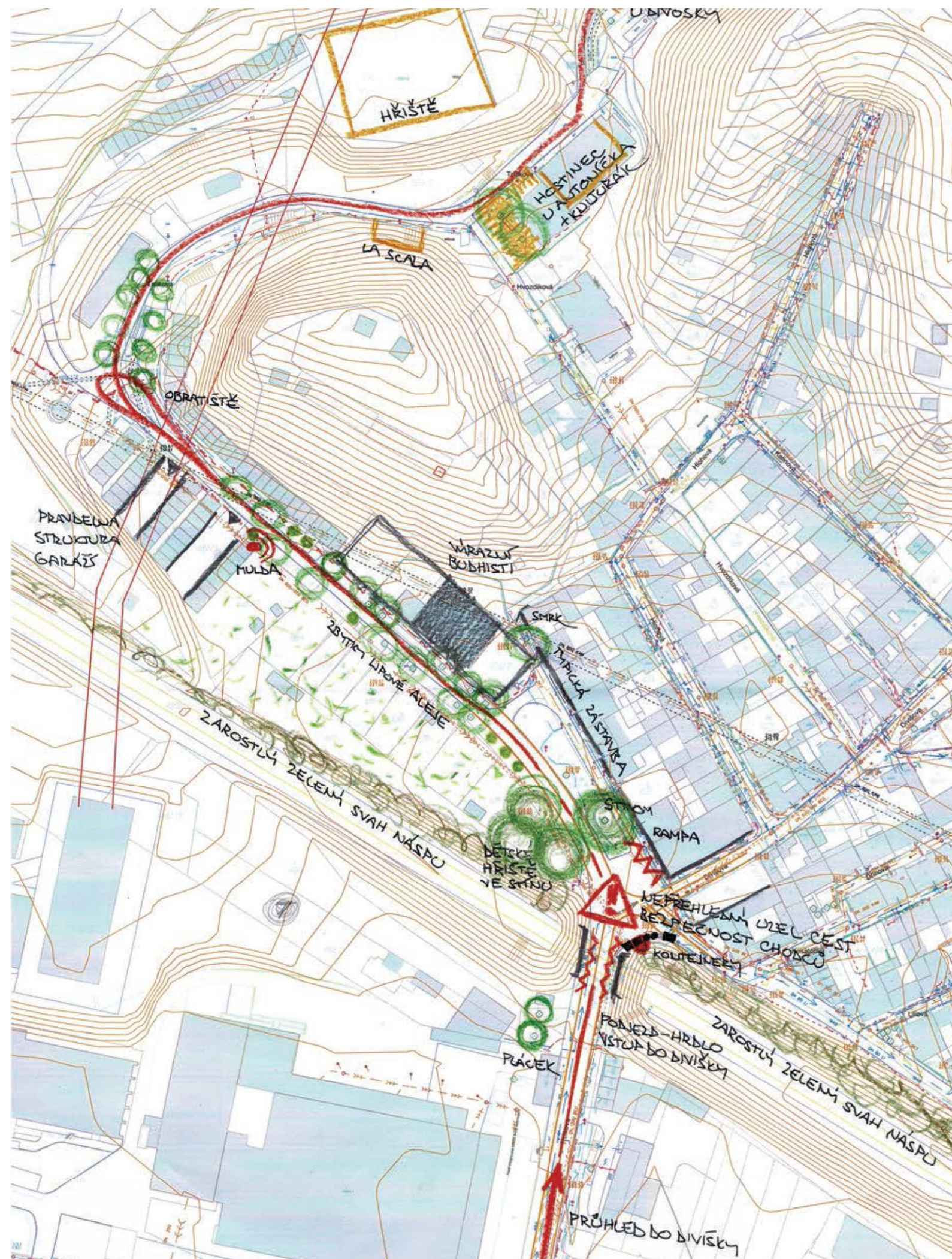
autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

SITUACE
ŠIRŠÍCH VZTAHŮ

1 : 2 000

archislužba.cz
ARCHITEKTI

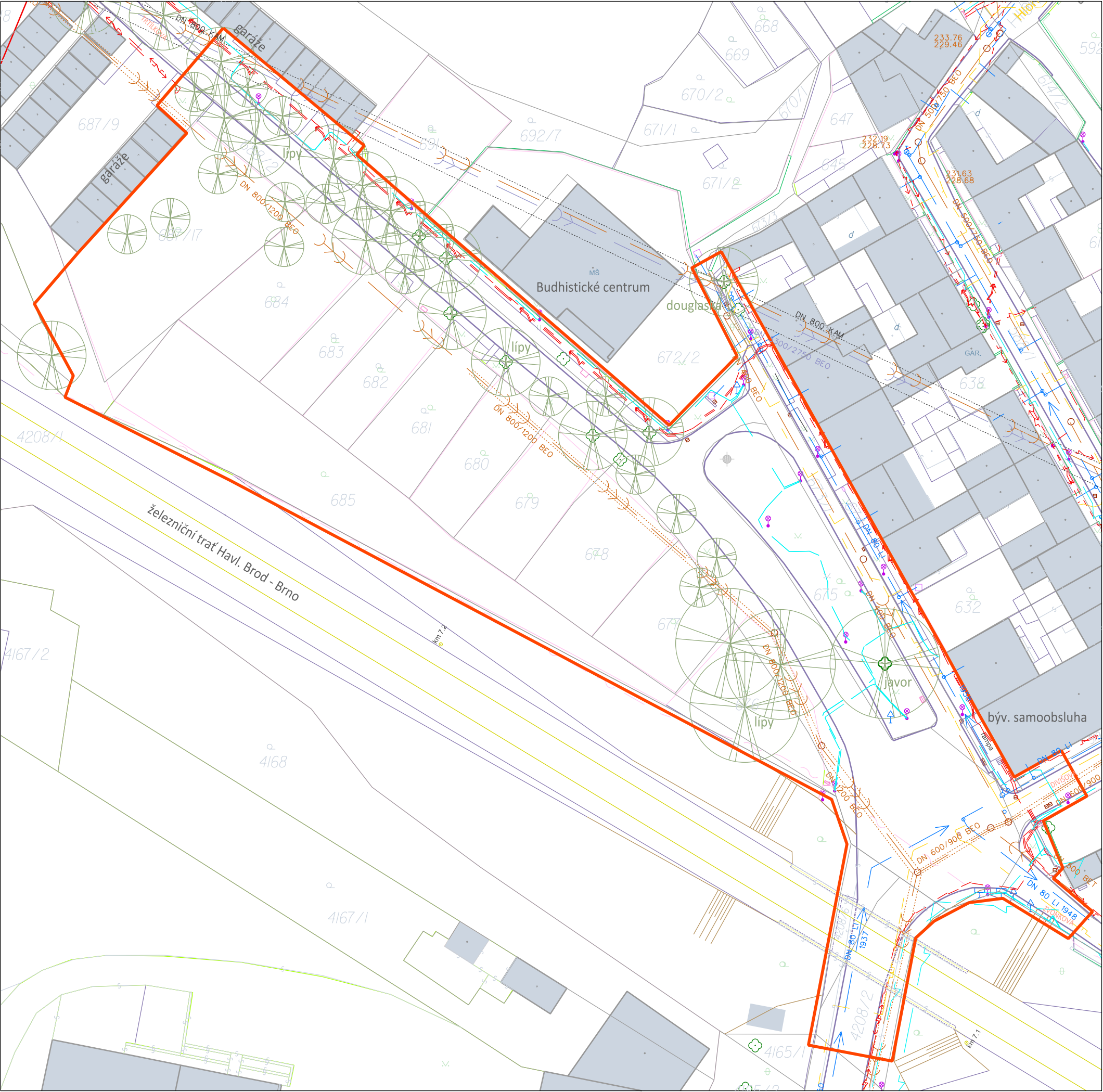
urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

ANALÝZA ÚZEMÍ

LEGENDA

- hranice řešeného území
- stávající vzrostlé stromy
- trasa stávající odlehčovací stoky Ponávka - Svitava
- stávající kanalizace
- stávající vodovod
- stávající NTL plynovod
- stávající NN kabelové vedení
- stávající SLP kabelové vedení
- stávající vedení VO
- stávající svítidlo VO; stávající uliční vpust; stávající kanal. šachta; stávající geolog. vrt

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020
autoři řešení: Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková
SITUACE STÁVAJÍCÍ STAV 1 : 600
archislužba.cz ARCHITEKTI

LEGENDA

- stávající vzrostlé stromy
-   navržené stromy; navržené stromy - dosadba aleje
- kamenná dlažba do vějíře (pojížděné plochy komunikací)
- asfaltobeton (pojížděné plochy komunikací)
- kamenná drobná dlažba (chodníky)
- betonová dlažba s distančníky (parkovací stání)
- minerální beton - mlat
- kamenný obrubník š. 25 cm nezapuštěný/zapuštěný
- betonový silniční obrubník š. 15 cm nezapuštěný/zapuštěný
- parkový obrubník š. 10 cm bez rozlišení
- travnatá plocha
- záhony stepních kvetoucích trvalek
- lavička, svítidlo na dřívku v=5 m, odpadkový koš, sloupek
- pítko napojené na vodovodní řad, infotabule a vitríny
- sestava prolézaček dětského hřiště, podzemní kontejner na tříděný odpad

- A. podjezd pod železniční trať
- B. bývalá samoobsluha se zásobovací rampou
- C. objekt Budhistického centra
- D. samostatné garáže
- 1. "zvonička" - drobná stavba, arch. dominanta návsi
- 2. "pergola" - drobná stavba, vstup na hřiště a lavičky ve stínu
- 3. obnovený "pruský obelisk" - připomínka pruského hřbitova
- 4. vánoční strom - nově zasazený jehličnan
- 5. provizorní místo pro dovezený vánoční strom
- 6. začátek zklidněného úseku "zóna 30"
- 7. zklidnění dopravy - příčný práh a místo pro přecházení

urbanisticko - architektonická studie NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:

Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

ARCHITEKTONICKÁ SITUACE NÁVRH

1 : 600

archislužba.cz
ARCHITEKTI

LEGENDA

- stávající vzrostlé stromy
-   nově navržené stromy; nově navržené stromy - dosadba aleje
- kamenná dlažba do vějíře (pojízdné plochy komunikací)
- asfaltobeton (pojízdné plochy komunikací)
- kamenná drobná dlažba (chodníky)
- betonová dlažba s distančníky (parkovací stání)
- minerální beton - mlat
- kamenný obrubník š. 25 cm nezapuštěný/zapuštěný
- betonový silniční obrubník š. 15 cm nezapuštěný/zapuštěný
- parkový obrubník š. 10 cm bez rozlišení
- travnatá plocha
- záhony stepních kvetoucích trvalek
- lavička, svítidlo na dříku v=5 m, odpadkový koš, sloupek
- pítko napojené na vodovodní řad, infotabule a vitríny
- podzemní kontejner na tříděný odpad

- A. podjezd pod železniční tratí
 - B. bývalá samoobsluha se zásobovací rampou
 - C. objekt Budhistického centra
 - D. samostatné garáže
1. "zvonička" - drobná stavba, arch. dominanta návsi
 5. provizorní místo pro dovezený vánoční strom
 6. začátek zklidněného úseku "zóna 30"
 7. zklidnění dopravy - příčný práh a místo pro přecházení

archislužba.cz
ARCHITEKTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

ARCHITEKTONICKÁ SITUACE
NÁVRH - I. ETAPA

1 : 600

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

LEGENDA

- stávající vzrostlé stromy
- nově navržené stromy; nově navržené stromy - dosadba aleje
- stromy ke kácení
- navržený živý plot podél paty náspu (habr)
- nově vysazené záhony trvalek (silbersommer)
- navržené plochy trávníku
- svah náspu ve správě SŽDC (SŽ) - půdokryvné rostliny místo stávajících náletů
- černé stavby k odstranění, oplocení k odstranění
- trasa stávající odlehčovací stoky Ponávka - Svitava
- stávající kanalizace
- stávající vodovod; navržená vodovodní přípojka (pítka); navržená přípojka letního vodovodu (mlhoviště)
- stávající NTL plynovod
- stávající NN kabelové vedení
- stávající SLP kabelové vedení
- stávající vedení VO; nové napojení vánočního stromu na VO
- stávající svítidlo VO; navržené svítidlo VO; navržený bod kamerového systému

- A. podjezd pod železniční tratí
- B. bývalá samoobsluha se zásobovací rampou
- C. objekt Budhistického centra
- D. samostatné garáže

urbanisticko - architektonická studie NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:

Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

SITUACE INŽENÝRSKÉ SÍTĚ A ZELEŇ

1 : 600

archislužba.cz
ARCHITEKTI

LEGENDA

stávající vzrostlé stromy

nově navržené stromy; nově navržené stromy - dosadba aleje

kamenná dlažba do vějíře (pojížděné plochy komunikací)

asfaltobeton (pojížděné plochy komunikací)

kamenná drobná dlažba (chodníky)

betonová dlažba s distančníky (parkovací stání)

minerální beton - mlát

kamenný obrubník š. 25 cm nezapuštěný/zapuštěný

betonový silniční obrubník š. 15 cm nezapuštěný/zapuštěný

parkový obrubník š. 10 cm bez rozlišení

travnatá plocha

záhony stepních kvetoucích trvalek

lavička, svítidlo na dřívku v=5 m, odpadkový koš, sloupek

pítka napojené na vodovodní řád, infotabule a vitríny

podzemní kontejner na tříděný odpad

podjezd pod železniční trať

bývalá samoobsluha se zásobovací rampou

"zvonička" - drobná stavba, arch. dominanta návsi

znovuvztyčený "pruský obelisk" - připomínka pruského hřbitov

vánoční strom - nově zasazený jehličnan (napojení na VO)

provizorní místo pro dovezený vánoční strom

začátek zklidněného úseku "zóna 30"

zklidnění dopravy - příčný práh a místo pro přecházení

parková lavička s opěradlem

hranol na sezení z masivního dřeva

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020
autoři řešení: Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková
DETAIL ŘEŠENÍ KŘÍŽOVATKA A NÁVES 1 : 400
archislužba.cz ARCHITEKTI

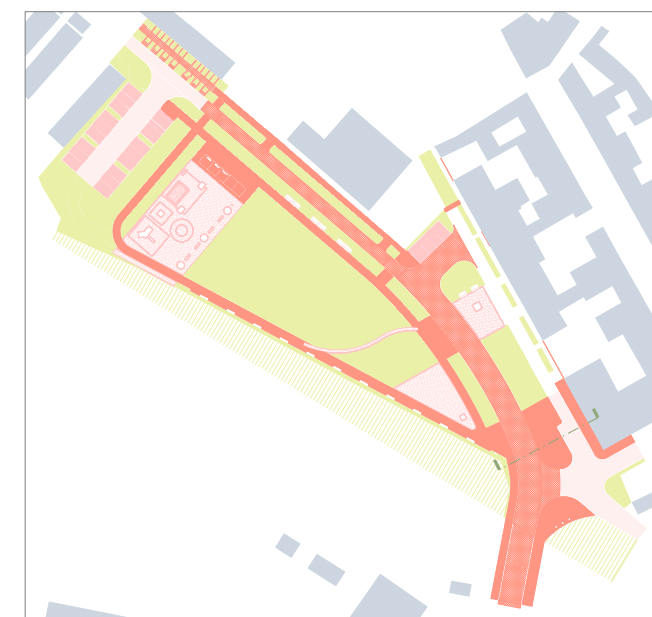
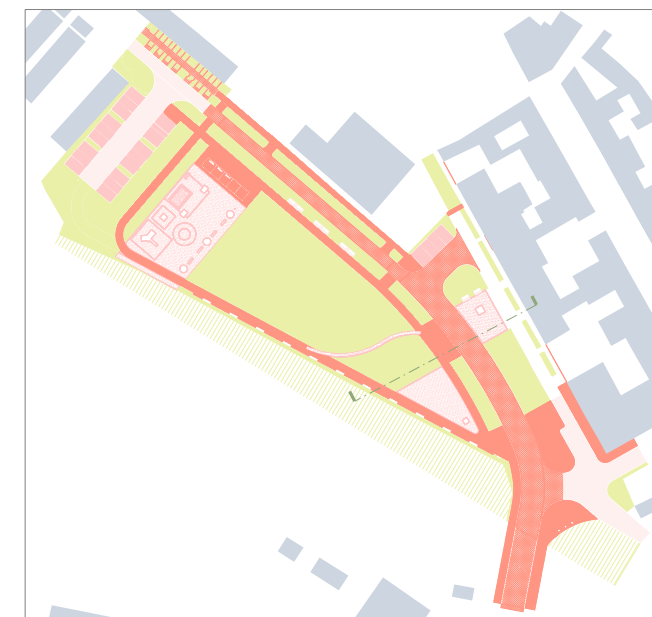
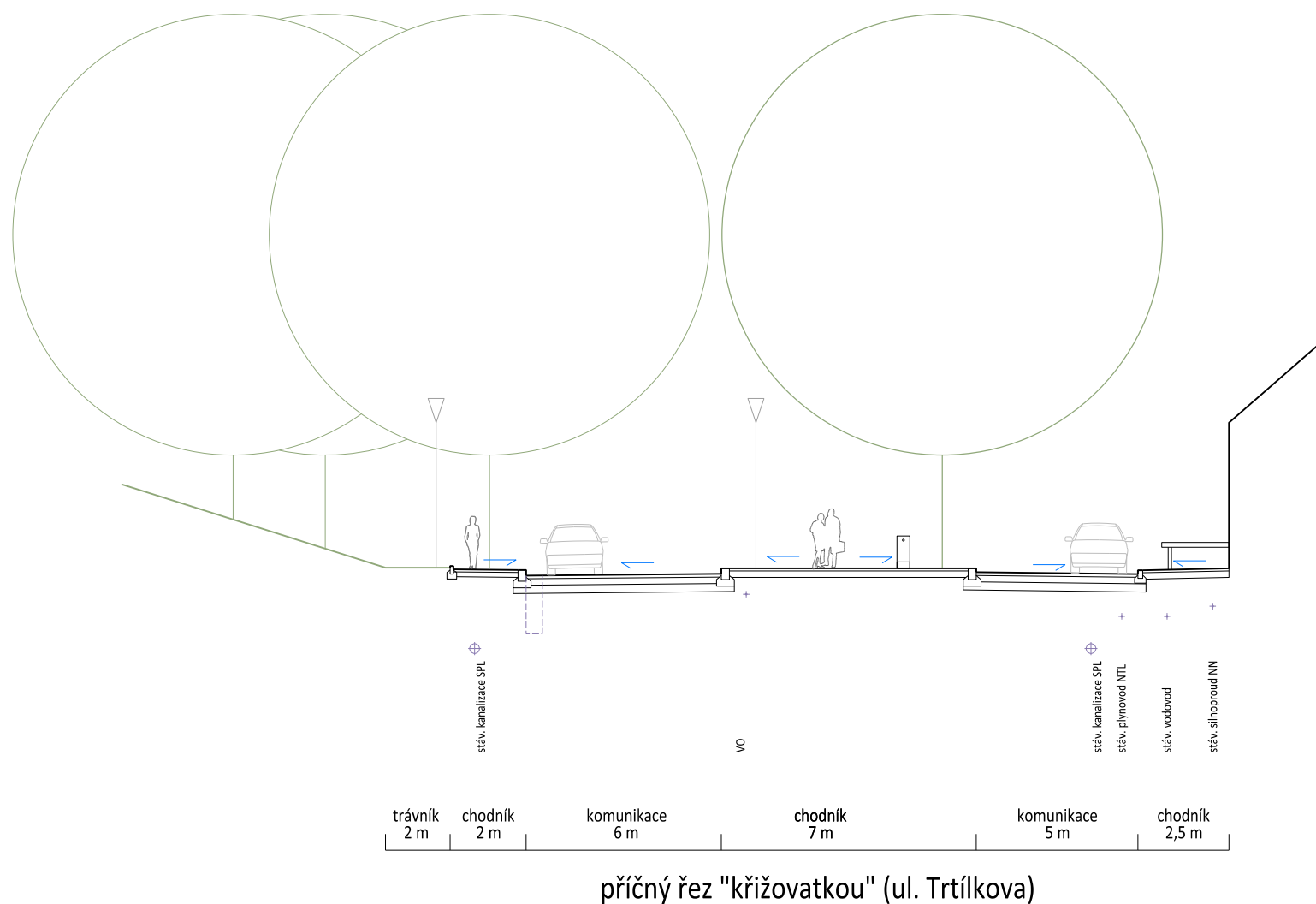
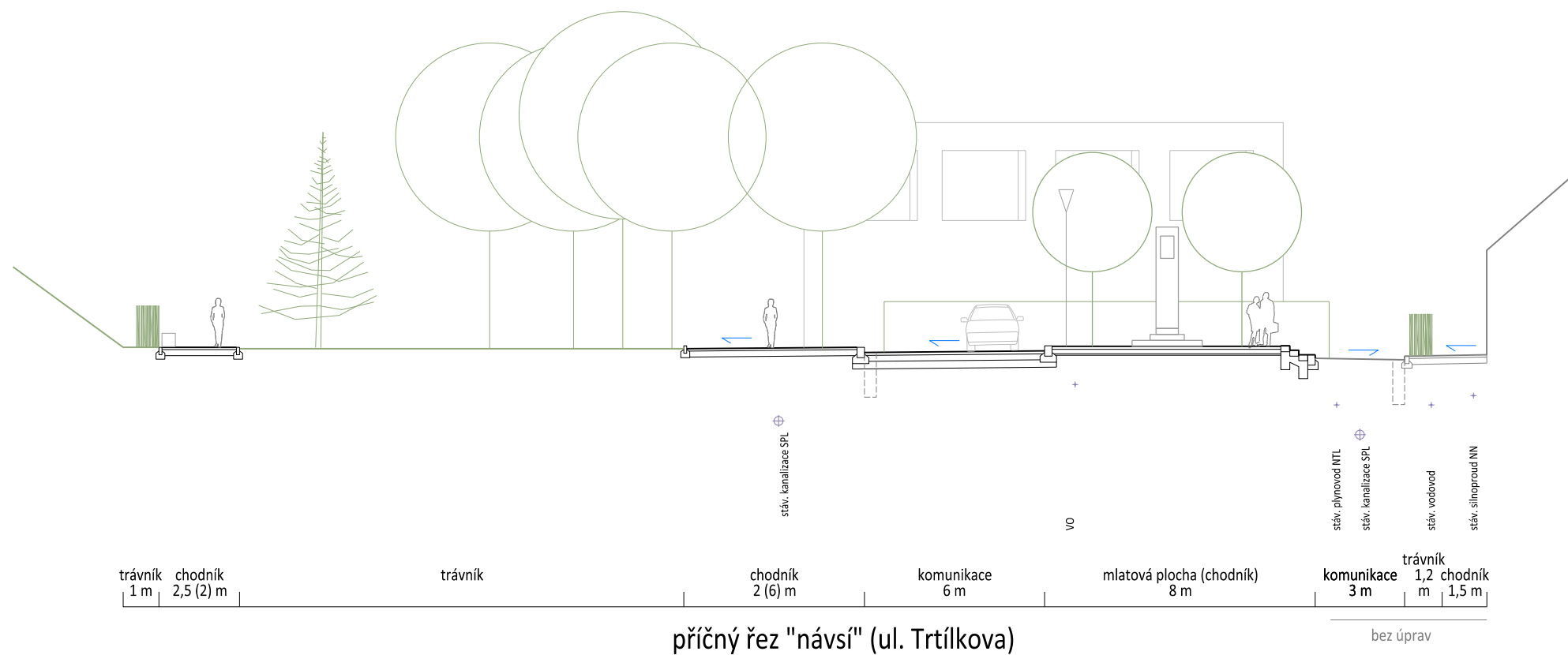

- LEGENDA**
- stávající vzrostlé stromy
 - navržené stromy; navržené stromy - dosadba aleje
 - kamenná dlažba do vějíře (pojížděné plochy komunikací)
 - asfaltobeton (pojížděné plochy komunikací)
 - kamenná drobná dlažba (chodníky)
 - betonová dlažba s distančníky (parkovací stání)
 - minerální beton - mlat
 - kamenný obrubník š. 25 cm nezapuštěný/zapuštěný
 - bet. silniční obrubník š. 15 cm nezapuštěný/zapuštěný
 - parkový obrubník š. 10 cm bez rozlišení
 - travnatá plocha
 - záhony stepních kvetoucích trvalek
 - lavička, svítidlo na dřívku v=5 m, odpadkový koš
 - sestava prolézaček dětského hřiště
 - C. objekt Budhistického centra
 - D. samostatné garáže
 - 2. pergola - drobná stavba, vstup na hřiště a lavičky ve stínu
 - 4. vánoční strom - nově zasazený jehličnan (přípojka VO)
 - 6. začátek zklidněného úseku "zóna 30"
 - 7. zklidnění dopravy - příčný práh a místo pro přecházení
 - 8. pískoviště ohrazené nízkým plůtkem
 - 9. sestava prolézaček dětského hřiště
 - 10. parková lavička s opěradlem
 - 11. parková lavička bez opěradla
 - 12. hranol na sezení z masivního dřeva
 - 13. místo pro mlhoviště osazované na letní sezonu (letní vodovod)
 - 14. krátký úsek štěrkového trávníku pro vjezd údržby parku
 - 15. záhon trvalek typu "silbersommer"
 - 16. rozšířená zpev. plocha sjezdu ke garáži (možnost průchodu)

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020
autoři řešení: Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková
DETAIL ŘEŠENÍ 2 ZELENÁ LOUKA 1 : 400
archislužba.cz ARCHITEKTI

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

PŘÍČNÉ ŘEZY
VEŘEJNÝM PROSTRANSTVÍM

1 : 200

archislužba.cz
ARCHITEKTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

VIZUALIZACE NÁVRHU
PTAČÍ POHLED OD JIHOVÝCHODU

archislužba.cz
ARCHITEKTI

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

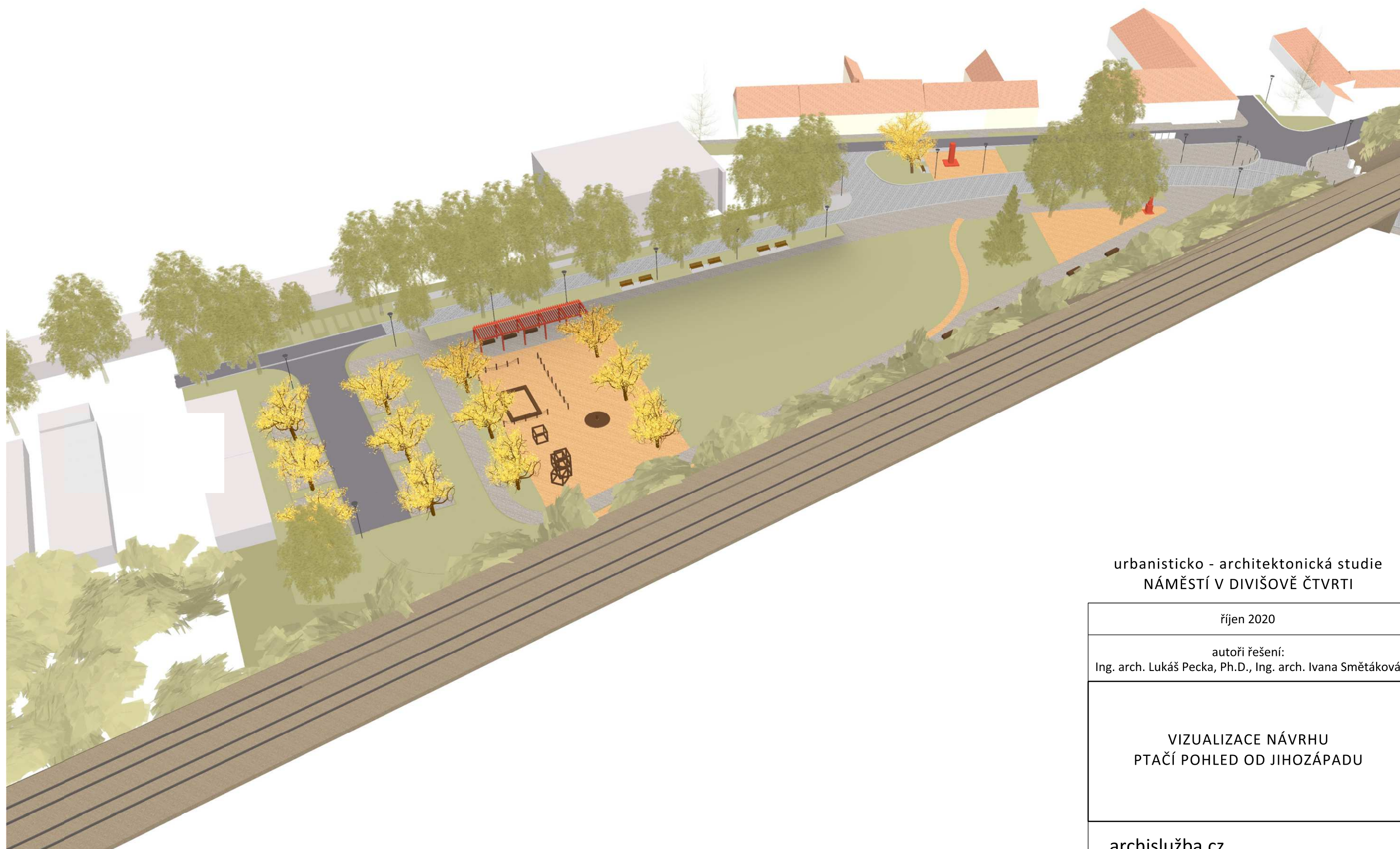
říjen 2020

autoři řešení:

Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

VIZUALIZACE NÁVRHU
PTAČÍ POHLED OD ULICE DIVIŠOVY

archislužba.cz
ARCHITEKTI

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

VIZUALIZACE NÁVRHU
PTAČÍ POHLED OD JIHOZÁPADU

archislužba.cz
ARCHITEKTI

Pohledy od křižovatky směrem k návsi:

Komunikace v ulici Trtílkova nově z kamenné dlažby do vějíře mezi kamennými obrubníky. Bezpečnost pohybu pěších je řešena novými chodníky a místy pro přecházení.

Plocha pod náspem se třemi stávajícími stromy je řešena jako pietní místo - připomínka pruského hřbitova, který se zde nachází. Kamenný obelisk byl odvezen po roce 1918, dnes je deponován na ústředním hřbitově.

Ve druhém plánu je napravo od komunikace vidět "náves" s drobnou dominantou nové zvoničky a dvojicí stromů. Za pruským obeliskem prosvítá "zelená louka" zakončená novým dětským hřištěm.

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:

Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

VIZUALIZACE NÁVRHU
PERSPEKTIVA CHODCE

archislužba.cz
ARCHITEKTI

Pohledy z aleje na "zelenou louku":

Komunikace v ulici Trtílkova je nově lemována chodníky. "Zelená louka" je volným prostranstvím s univerzálním využitím, kde se mohou setkávat různé věkové kategorie obyvatel. Louka je vymezena stávající lipovou alejí a náspem železnice. Dominantním architektonickým prvkem je pergola u dětského hřiště porostlá zelení. Průhledy mezi lípami na louku jsou jednou z nových kvalit veřejného prostranství.

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:

Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

VIZUALIZACE NÁVRHU
PERSPEKTIVA CHODCE

archislužba.cz
ARCHITEKTI

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

VIZUALIZACE NÁVRHU
PERSPEKTIVA CHODCE

archislužba.cz
ARCHITEKTI

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

VIZUALIZACE NÁVRHU
PERSPEKTIVA CHODCE

archislužba.cz
ARCHITEKTI

Řešené území je nezastavěné a rovinaté.
Volná travnatá plocha lemovaná lavičkami plní roli "jeviště",
na kterém se může odehrávat mnoho volnočasových aktivit.

Volná travnatá plocha má univerzální využití
a to při nízkých realizačních i provozních nákladech.

Posedávání, polehávání, hry dětí i dospělých,
organizované i individuální aktivity.

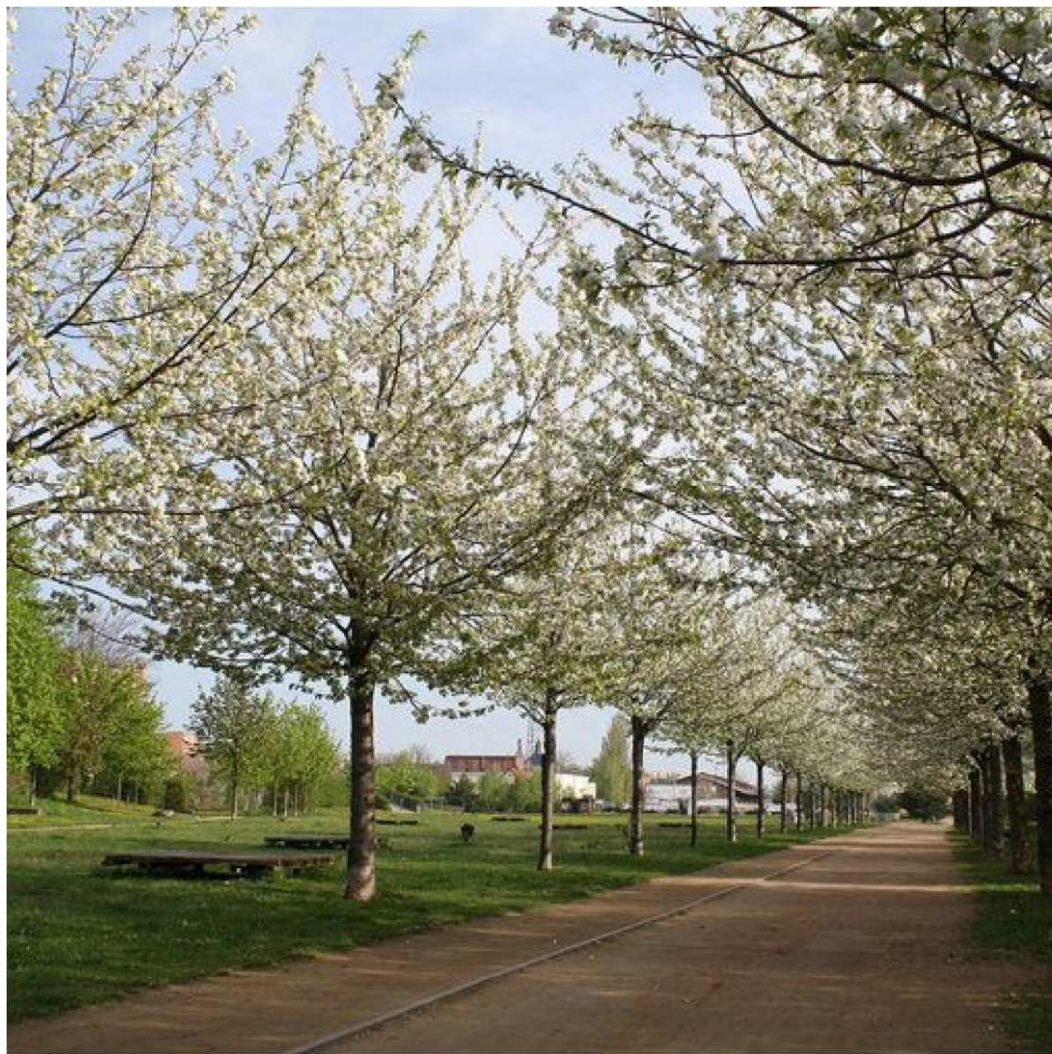
urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

REFERENČNÍ PŘÍKLADY ŘEŠENÍ
VOLNÁ TRAVNATÁ PLOCHA

archislužba.cz
ARCHITEKTI

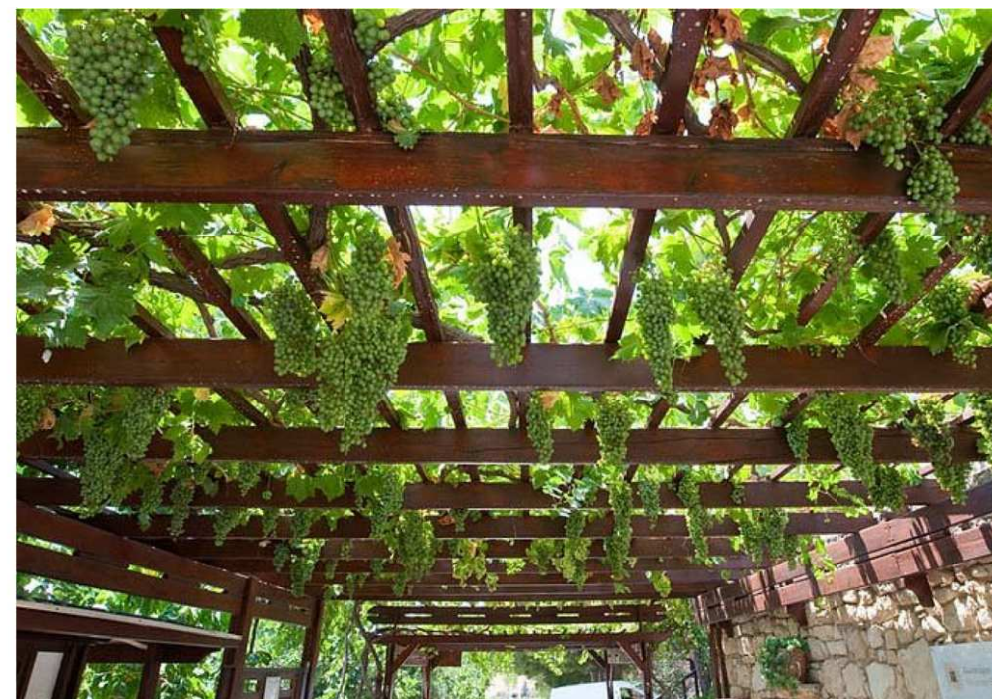

Nově navržená zeleň dotváří a podtrhuje atmosféru místa, jež je primárně tvořena stávající lipovou alejí a výraznými listnatými solitéry.

Navržena je výsadba okrasných neplodících stromů - atraktivních během celého vegetačního období: plané třešně (vlevo nahoře) a plané hrušně (vpravo nahoře).

Místně jsou navrženy trvalkové záhony nenáročné na údržbu (silbersommer, vlevo dole).

Pergola u dětského hřiště může být popnuta popínavými rostlinami a vytvořit polostinné místo (ilustrační foto vpravo dole).

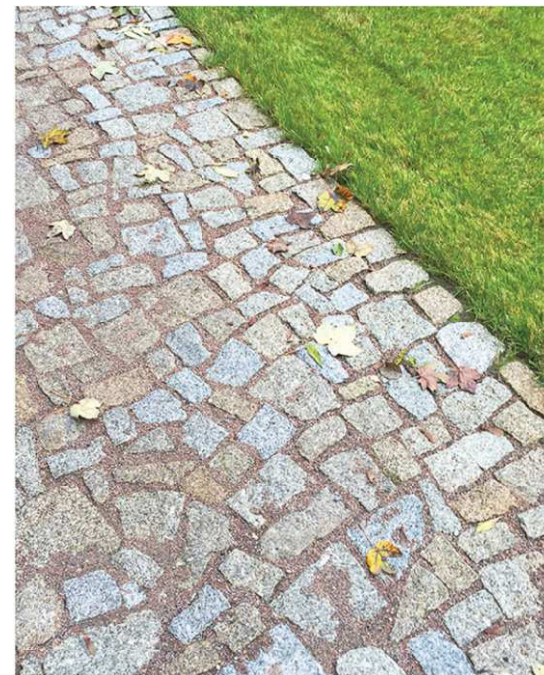
urbanisticko - architektonická studie NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

REFERENČNÍ PŘÍKLADY ŘEŠENÍ ZELEŇ

archislužba.cz
ARCHITEKTI

Divišova čtvrť je výjimečná urbanistická lokalita, doklad meziválečného nouzového bydlení. Řešení hlavního veřejného prostranství této čtvrti klade důraz na použití kvalitních materiálů a na kvalitní architektonický detail.

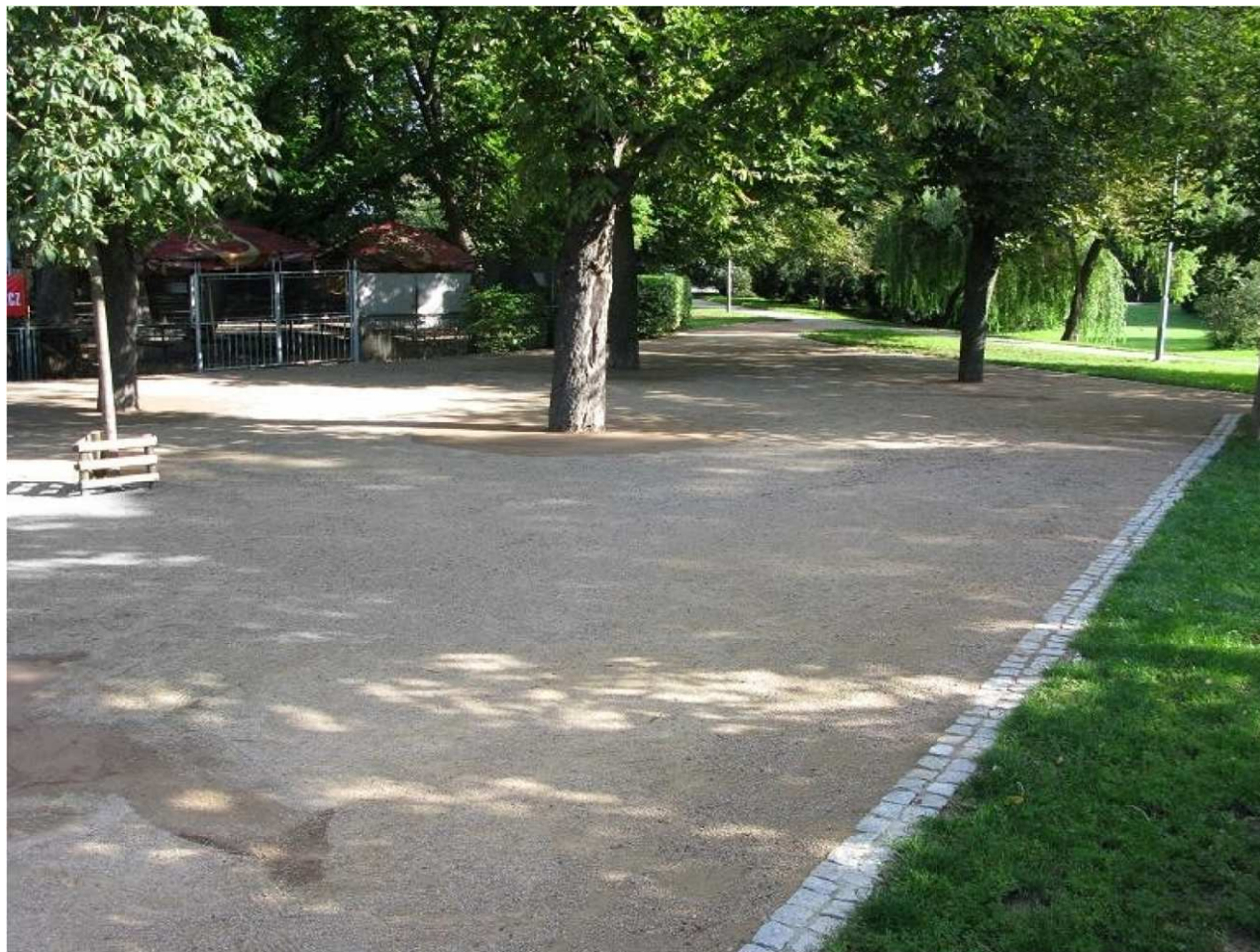
Na zklidněný úsek komunikace v ulici Trtílkova je použita kamenná dlažba do vjeříře. Na chodníky nejlépe kamenná mozaika nebo drobná dlažba. Na parkové cestičky lze použít i kamennou štětovou dlažbu. Na parkovací stání betonovou dlažbu s distančníky. Pro příležitostný vjezd vozidel údržby je navržen krátký úsek štěrkového trávníku.

urbanisticko - architektonická studie NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020
autoři řešení: Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková
REFERENČNÍ PŘÍKLADY ŘEŠENÍ POVRCHY
archislužba.cz ARCHITEKTI

"Venkovský" charakter prostřanství je podpořen plochami z válcovaného minerálního betonu (mlatu). Jedná se o mlatovou plochu kolem nové zvoničky, plochu dětského hřiště a plochu pod stávajícími stromy s pruským obeliskem. Skrz louku se vlní také mlatová cestička.

Jedna strana prostřanství před zvoničkou je vymezena třemi kamennými stupni.

urbanisticko - architektonická studie NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:

Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

REFERENČNÍ PŘÍKLADY ŘEŠENÍ MLATOVÉ PLOCHY

archislužba.cz
ARCHITEKTI

Sedací mobiliář pro lokalitu:

Dřevěné hranoly z masivního nebo lepeného dřeva v pravidelných rozestupech podél paty železničního náspu (nahore).

Na vybraných osluněných i stinných místech jsou navrženy lavičky s opěradlem (dole). (např. mmcité Portiqoa, mmcité Miela)

Lavičky mezi hřištěm a "zelenou loukou" jsou bez opěradla pro možnost usednutí z obou stran.

Všechny lavičky jsou navrženy ze dřeva v přírodním odstínu. Materiálově se tak propojí s ostatními prvky ve veřejném prostranství (pergola, zvonička...).

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:

Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

REFERENČNÍ PŘÍKLADY ŘEŠENÍ
SEDACÍ MOBILIÁŘ

archislužba.cz
ARCHITEKTI

Soubor prolézaček a mobiliáře z masivního dřeva v přírodních tónech (např. série Dikulo, hřiště.cz). Minimalistická geometrie prvků je v kontrastu s liniemi stromů okolo hřiště. Než stromy vyrostou je možné k zastínění pískoviště pro nejmenší děti použít textilií.

urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

REFERENČNÍ PŘÍKLADY ŘEŠENÍ
DĚTSKÉ HŘIŠTĚ

archislužba.cz
ARCHITEKTI

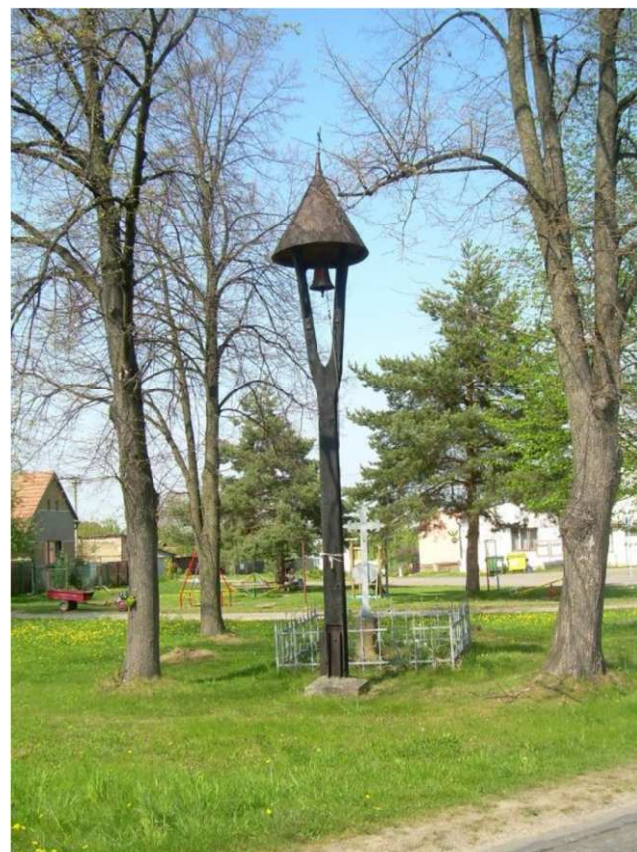

Zvonička jako kompozičním středobod nové návsi, ústředním prvek mezi trojicí stromů. Pohledově se bude uplatňovat jak od křižovatky, tak také od západu z velké louky. Zvonička je symbol plynutí (společně tráveného) času.

Vzhledem k povaze Divišky jako „vesničky ve městě“ by měla zvonička výrazově i materiálově respektovat „provinčnost“, „rurálnost“ lokality: dřevo s matnou povrchovou úpravou, kov s patinou. Současné tvarosloví je vítáno, zvonička by však neměla být „hi-tech designovým prvkem“.

Podoba zvoničky by měla vzejít z jednoduché vyzvané/otevřené architektonické soutěže o návrh (oslovení vybraných architektů a sochařů, zakázka malého rozsahu dle ZVZ).

Referenční příklady:
arch. Stempel - Tesař: zvonička v Bílovicích (nahore),
soch. Václav Fiala: zvonička pro Čínov (dole)
příklady historických zvoniček (vlevo dole)

urbanisticko - architektonická studie
 NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020
autoři řešení: Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková
REFERENČNÍ PŘÍKLADY ŘEŠENÍ ZVONIČKA
archislužba.cz ARCHITEKTI

Jeden ze tří architektonických prvků v území je (dřevěná) pergola u vstupu na nové hřiště. Pergola odděluje hřiště od komunikace a vytváří polostinné místo s lavičkami. Je popnuta popínavými rostlinami.

Půdorysné rozměry jsou cca 3 x 15 m.

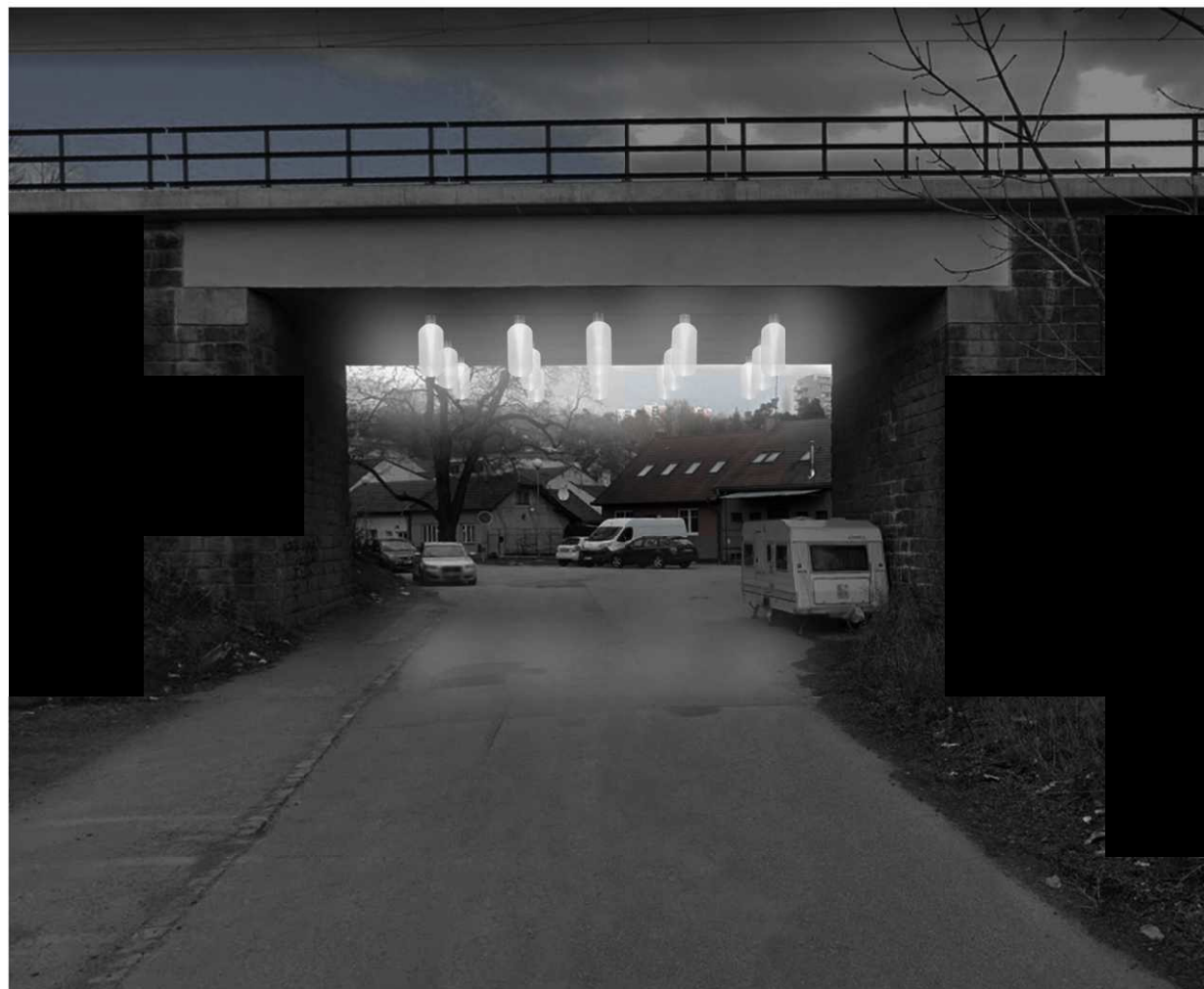
urbanisticko - architektonická studie
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:
Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

REFERENČNÍ PŘÍKLADY ŘEŠENÍ
PERGOLA

archislužba.cz
ARCHITEKTI

Úprava podjezdu pod železniční tratí

Stávající podjezd je velkorysý zejména svou výškou. Navzdory kamenné bosáži mu chybí přitažlivý architektonický detail a jakékoli osvětlení. Dnes je to velmi ponurá a nepříliš bezpečná "brána do Divišky".

Navrhujeme nové oboustranné chodníky a také nové osvětlení. Zavěšená LED svítidla v pravidelném rastru dodají místu chybějící světlo a architektonický detail.

Jsme si vědomi, že podjezd je ve správě SŽDC (SŽ) a že jednání s touto topornou Institucí budou náročná. Podle našeho názoru by však veřejná prostranství Statutárního města Brna (resp. Městské části Brno - sever) měla být něčím víc, než jen nehostinnými tmavými dírami. Třeba opravdovou "branou" do jedinečné urbanistické lokality.

urbanisticko - architektonická studie NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

říjen 2020

autoři řešení:

Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., Ing. arch. Ivana Smětáková

VIZUALIZACE NÁVRHU
MOŽNÁ ÚPRAVA PODJEZDU
SVÍTIDLA V BRÁNĚ DO DIVIŠKY

archislužba.cz
ARCHITEKTI

ARCHITEKTONICKO-URBANISTICKÁ STUDIE
NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI
 Stručný záznam z jednání

Datum: 31. 8. 2020, 10:30-11:10 hod.

Místo: SPDI PČR, Kounicova, Brno

Účastníci:

por. Ing. Pavel Neplech, dopravní specialista, PČR, krpb.osdp.ding.sekret@pcr.cz

Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D. zpracovatel studie, lukas@archislužba.cz

Jednání bylo svoláno zpracovatelem Studie za účelem konzultace rozpracovaného dopravního řešení v rámci zadané lokality a navazujícího území.

Zástupci SPDI PČR pro danou oblast města byl představen připravovaný záměr úprav veřejného prostranství („Návsi“) v Divišově čtvrti.

Divišova čtvrť je jedinečná urbanistická struktura. Celá lokalita je specifická svým měřítkem (býv. nouzová dělnická kolonie) – šířkové a rozhledové parametry v lokalitě většinou nemohou odpovídat a neodpovídají stávající legislativě. Z dopravního hlediska je nejkomplikovanější stávající křižovatka ulic Trtílkova a Divišova v sousedství podjezdu pod železniční trať.

Vjezd do Divišovy čtvrti z jihu je tvořen dvoupruhovou obousměrnou komunikací od ul. Křižíkovy (ul. Trtílkova). Křížení s ul. Divišovou je dnes bez chodníků, plošně rozlehlé a nepřehledné. V rozsáhlé křižovatce se živelně odstavují vozidla mimo legální parkovací stání. Na severní straně křižovatky se nachází objekt býv. samoobsluhy, dnes drobná výroba, s nákladovou rampou na jižní fasádě ústící do křižovatky. Z ul. Trtílkovy odbočují obousměrné jednopruhové komunikace směrem do Divišovy čtvrti (Divišova, Zvonková) – tyto jsou v režimu omezeného vjezdu („pouze dopravní obsluha“) – osazeno DZ. Dále pokračující komunikace v ul. Trtílkova (směrem k hostinci U Antoníčka) je dvoupruhová, později jednopruhová, avšak přehledná. Tato komunikace zajišťuje obsluhu území omezeného rozsahu, později přechází v účelovou komunikaci. V budoucnu se neplánuje propojení komunikace dále do oblasti Kociánky. Existuje záměr novostavby dětského hospice (kapacita do 20 PS) – tento záměr podstatně nezvýší dopravní zatížení lokality.

Zpracovatelem navržené řešení:

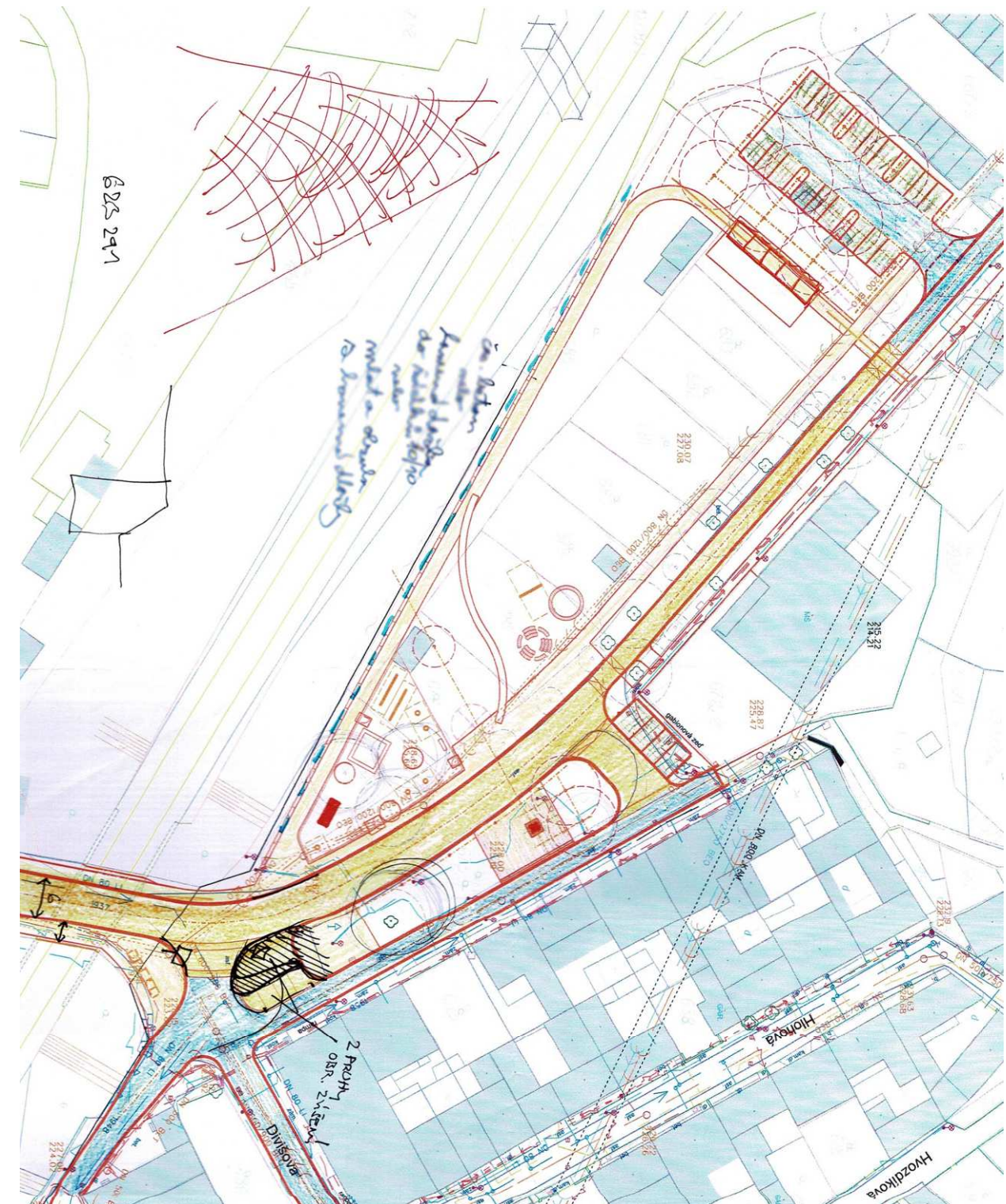
Komunikace v ul. Trtílkova zklidněna pomocí příčných prahů a změnou materiálu povrchu. Ještě před podjezdem směrem od ul. Křižíkovy navržen příčný práh značící změnu režimu - nové DZ „zóna 30“. V oblasti „návsi“ je komunikace Trtílkova dvoupruhová, dále v aleji jednopruhová s místy pro vyhýbání v místech sjezdů. Komunikace Divišova v křižovatce s novým příčným prahem, zmenšení plochy křižovatky vysazenými mýsy, nové chodníky podél ul. Trtílkovy.

Dohodnutá koncepce dopravy:

- Zástupce SPDI souhlasí s koncepcí dopravního řešení - režimem „zóna 30“, podobou zklidnění komunikace a jejími šířkovými parametry. Podrobná podoba řešení bude předložena k odsouhlasení standardně v rámci územního řízení.

- SPDI nedoporučuje režim „obytná zóna“ v Divišově čtvrti (ul. Divišova a další), z důvodu stavební nepřipravenosti komunikací, doporučuje zachovat stávající úpravu (omezení vjezdu (dopravní obsluha, do 6t).
- Nutno upravit prostor před manipulační rampou tak, aby bylo zcela zřejmé, která plocha je komunikace, která plocha jsou chodníky pro pěší – oddělit výškově obrubníky. V dalších stupních nutno vyznačit místa pro přecházení chodců

Zapsal: Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., 31. 8. 2020

ARCHITEKTONICKO-URBANISTICKÁ STUDIE

NÁMĚSTÍ V DIVIŠOVĚ ČTVRTI

Stručný záznam z jednání

Datum: 25. 9. 2020, 9:30-10:30 hod.

Místo: ÚMČ Brno – sever, zasedací místnost stavebního odboru, Bratislavská 70, Brno

Účastni:

viz prezenční listina

Prezentace studie „Náměstí v Divišově čtvrti“ před jejím dopracováním byla svolána za účelem seznámení zástupců samosprávy a úřadu MČ s její podobou, s možností položit dotazy a sdělit připomínky autorům studie.

Ing. arch. Strublová stručně představila okolnosti zadání studie.

Zpracovatel studie Ing. arch. Lukáš Pecka představil formou prezentace analýzu území, hlavní charakteristiku a znaky lokality a východiska návrhu: Řešené území je charakteristické rovinatostí terénu (oproti Divišově čtvrti ve svahu), nezastavěností (oproti husté zástavbě bývalé dělnické kolonie), vzrostlou zelení (lipová alej, listnaté solitéry a násep železnice). Náměstí (resp. „náves“, protože sami obyvatelé charakterizují Divišovu čtvrť jako „vesničku ve městě“) dnes splňuje některé znaky ohniska lokality: křížení hlavních ulic, hlavní „páteř“ lokality ul. Trtílkova, symbolické místo setkávání obyvatel (provizorní zvonička). Byl představen vztah k ÚPD: dle platné změny stávajícího ÚP je řešené území převážně plocha „ZR PLOCHY REKREAČNÍ ZELENĚ“, dle Návrhu nového ÚP je to převážně plocha „Z“ MĚSTSKÁ ZELENĚ“.

Poté byl představen návrh.

Prostranství nepřehledné křižovatky je nově řešeno ve prospěch bezpečnosti silničního provozu a bezpečnosti pěších.

Prostranství před rodinnými domy je řešeno jako „sváteční“ část návsi se zvoničkou, pitkem a listnatými stromy. Prostranství na místě dnešních zahrádek je řešeno jako veřejně přístupný park – s dominantní volnou travnatou plochou uprostřed a s mobiliářem. Dětské hřiště je variantně řešeno ve stávající poloze u podjezdu nebo v nové poloze na západě lokality.

Je zachována poloha a vedení komunikací, dochází k výraznému zlepšení bezpečnosti pěší i automobilové dopravy (doplňeny chybějící chodníky, zmenšena velká plocha křižovatky). Dopravní režim je „zóna 30“, zklidnění dopravy pomocí příčných prahů a kamenné vějířové dlažby. Koncepce dopravního řešení byla dohodnuta a konzultována s SPDI PČR.

Byly vzneseny dotazy a připomínky:

- p. starosta Mgr. Maleček: je stanovena etapizace? poloha hřiště a výběr varianty by měla vzejít od místních uživatelů – od zástupců obyvatel; odhadované realizační náklady?

Zpracovatel: návrh už byl představen „výkonnému výboru“ místních, nebyly vzneseny zásadnější připomínky; finální odevzdání navrhne etapizaci, která se bude muset odvíjet také od možnosti zajistit parkování při úpravách křižovatky; někteří zahrádkáři jsou již srozuměni se záměrem, etapizace by mohla počítat s využitím plochy po cca dvou zahrádkách na východě; dětské hřiště je preferováno v „odsunuté poloze“, to stávající je pod staršími stromy (nebezpečí při větru), vzhledem k blízké ISŠ na něj chodí kouřit uční; odhad nákladů – celková plocha území 7700 m², při ceně 3.800,- Kč/m² silnice, 2.500,- Kč/m² chodníku, 2.000,- Kč/m² zeleně je předběžný odhad autora řešení cca 14-18 mil. Kč. Podrobněji bude odhad specifikován ve finálním odevzdání studie.

ing. Olivová měla dotazy k vánočnímu stromu – nutno zajistit napojení na VO, popřípadě zajistit provizorní místo pro vánoční strom u zvoníčky. Zpracovatel doporučuje vysadit strom na finálním místě, se kterým počítá urbanistická kompozice návrhu, v mezidobí řešit jednorázovým stromkem jako na jiných místech MČ, popř. zasadit strom v předstihu.

- arch. Zajíček – z hlediska KAM se jedná o kvalitní návrh hodnotného veřejného prostoru, který využívá potenciál místa, měla by se více rozpracovat zeleň.

Zapsal: Ing. arch. Lukáš Pecka, Ph.D., 25. 9. 2020

Prezenční listina

ze dne

25.9.2020

„Náměstek a Divisone české“

[illegible]